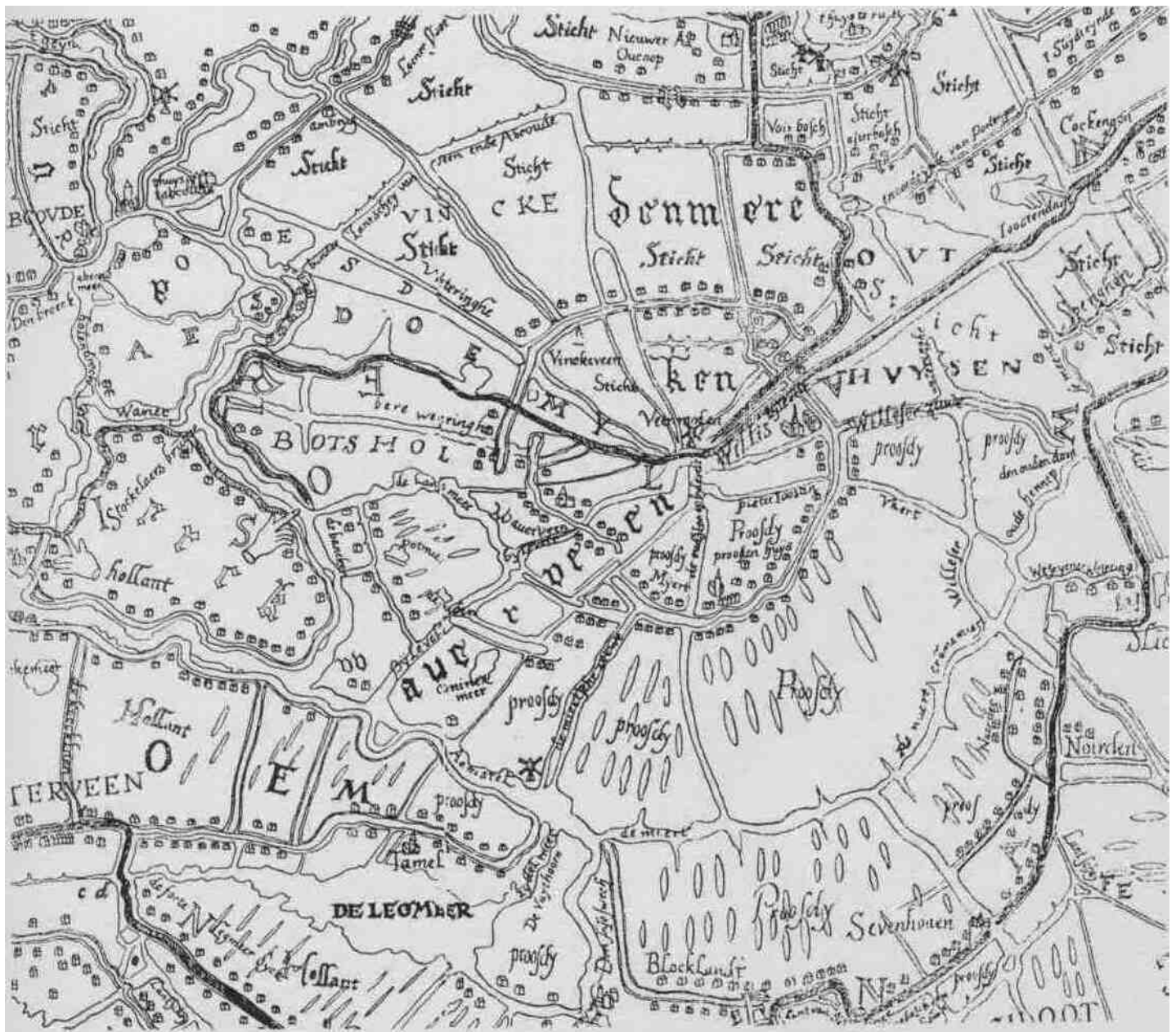

De Proostkoerier

DETAIL UIT DE "CAERTE VAN NOORTHOLLANT", DOOR JOOST JZN. BEELDSNIJDER (1570)

De Proostkoerier

INHOUDSOPGAVE:

Inhoudsopgave	pag.	1
Jaarwensen	"	2
Van de Voorzitter	"	3
Onze Boekenkast	"	4
De Hoef, door Leo Claassen	"	5/13
Diverse berichten	"	14
Mennonietenbuurt II, Leo Claassen	"	15
Nieuwe leden	"	16
Bij de voorplaat, door Theo De Schrijver	"	17
Die tytel des Chaerts (I), Theo De Schrijver	"	18/21
Werkgroep Archeologie	"	22
Mijdrecht anno 1755, door Fred de Wit	"	23/26
Aanbieding historische voorwerpen	"	26
Het gemeentehuis van Wilnis, door Piet Grundmann	"	27/34
Hout-Idylle, gevonden door Theo De Schrijver	"	35
Kort verslag ledenvergadering 15 okt '91	"	36
Verenigingsnieuws en activiteiten programma	"	37/38

Redactie commissie:

L.Claassen, Th. De Schrijver en FJ. de Wit

Redactieadres:

L.Claassen
Pr. Margrietlaan 54
3641 HE Mijdrecht
tel.: 02979-83512

6e jaargang no. 4 - december 1991

Prettige Kerstdagen en een boorspoedig Nieuwjaar

"Nieuwjaarsreceptiereceptie in het prinsenhuis"
maandag 13 januari 1992 van 20.00 - 22.00 uur

BESTUUR

WERKGROEP

WERKGROEP

PGRAVINGEN

WERKGROEP DOCUMENTATIE

REDACTIECOMMISSIE

WERKGROEP AKTIVITEITEN

VAN DE VOORZITTER

SECRETARIS

Het gaat goed met onze vereniging!

In de vorige editie van "De Proostkoerier" werd een dringende oproep gedaan voor een secretaris. Reeds de volgende dag werd ik tot mijn grote genoegen gebeld door de heer P.A. van Golen uit Vinkeveen, die mij vertelde belangstelling te hebben voor het vervullen van die functie. In de algemene ledenvergadering van 15 oktober j. 1. is de heer van Golen benoemd tot bestuurslid waardoor het bestuur weer naar behoren kan functioneren.

TWEEHONDERDSTE LID

Het gaat goed met onze vereniging!

Kon ik in de vorige keer editie kon worden gemeld dat het ledenbestand was gegroeid naar ca 180. Thans kan worden medegedeeld, dat door de inschrijving van de heer H. de Vries uit Mijdrecht het ledental is gekomen op het streefgetal dat voor de jaarwisseling was gesteld, namelijk 200. Mede door het overweldigende bezoek aan de "Oud-Wilnissse Avond" op 25 november 1991 zijn op het moment van schrijven van dit voorwoord 207 leden ingeschreven. Voorwaar, een gunstige ontwikkeling. Alle nieuwe leden kunnen helaas nog niet in deze Proostkoerier worden vermeld maar dit zal zeker in de volgende gebeuren.

DE PROOSTKOERIER

Het gaat goed met onze vereniging!

Aan het einde van het jaar wordt u een extra dikke editie van "De Proostkoerier" aangeboden. Door medewerking van velen kon dit tot stand komen en kon de kwaliteit verder worden opgevoerd. Het was deze keer zelfs zo dat niet alle onderwerpen die op het programma stonden konden worden gepubliceerd. Dit houdt echter niet in dat er genoeg kopij wordt aangeleverd want ieder onderwerp dat zich aandient moet op papier worden gezet en dat kost voor elke editie toch weer bijzonder veel moeite.

NIEUWJAARSBIJEENKOMST

Het gaat goed met onze vereniging!

Vorig jaar werd gestart met het houden van een nieuwjaarsbijeenkomst. De ervaringen zijn zeer positief en het heeft de band tussen de leden versterkt. Ook dit jaar zijn wij daarom van plan een dergelijke bijeenkomst te organiseren en wel op maandag 13 januari 1992. Noteer deze datum. Elders in dit blad vindt u een nadere aankondiging.

Tenslotte wensen wij u allen goede Kerstdagen en een prettige jaarwisseling toe en spreken de hoop uit dat we ook in 1992 kunnen zeggen :

"Het gaat goed met onze vereniging!"

De voorzitter,
P.C. Grundmann

Werkgroep;

D O C U M E N T A T I E

Als u soms mocht denken dat er wel eens een Proostkoe-rier zou verschijnen zonder nieuwe aanwinsten, dan slaat u de plank volkomen mis. We hebben zelfs een tweede kast in gebruik moeten nemen en ook die wordt al aardig vol. Zelfs in onze stoutste verwachtingen hadden we niet kunnen dromen, dat er nog zoveel publicaties over deze streek zouden zijn.

Afijn, kijkt u zelf maar . . . .

BIBLIOGRAFIE

BI 9008 Inventaris der verzameling kaarten berustende in het Algemeen Rijksarchief, zijnde het eerste en twee supplement op de collectie Hingman. (uitg.1909)

DORPSGESCHIEDENIS

DG 1071 De Lindeboom's bulletin.
 DG 1072 Geschiedenis va-n de polder Nieuwkoop en Noorden.

FOTO'S EN FOTOBOEKEN

PB 1508 "Wickelhof".

KRIJGSHANDELINGEN E.D.

KH 11503 Politiewerk - mensenwerk.

MONUMENTEN E.D.

MO 9595 Inventarisatie methodiek. Brochure met richtlijnen en formulieren voor het inventariseren van cultuurhistorisch waardevolle bebouwing, objecten en omgeving.

NOTULEN EN PERIODIEKEN GEMEENTE(N)

NG 4050 Ontwerp jaarprogramma subsidies 1992.(de Ronde Venen)

STUDIEBOEKEN

SB 7012 Aktuele documentatie Archeologie, (Slootdorp 1991) waarover Drs. Corien Bakker uit Mijdrecht (feitelijk) de leiding had.
 SB 7013 Archeologie in Nederland. De rijkdom van het bodemarchief.
 SB 7014 Wat is een paltrokmolent? (beschrijving van molentypes)
 SB 7015 Woordenboek Middelnederlands, (een vroegere fase van het Nederlands, zoals dat tussen ca. 1200 en ca. 1500 in de lage landen aan de zee werd gebruikt.

WATERSCHAPPEN EN DROOGMAKERIJEN

WD 7512 Vaarwel mijn Amstelland, verwacht een andere heer. Inclusief twee bijbehorende kaarten, t . w . :
 WD 7512A Detail uit de " Caerte van Noorthollant " , door Joost Jzn. Beeldsnijder (1570) Het origineel berust in het Gemeente-Archief te Leiden, onder puntverzameling nr. 703o2.
 WD 7512B Kaart van het Hoogheemraadschap Amstelland, door G. Meijers (1860)

ZUSTERVERENIGINGEN

ZV 8001 "de lange brug", jaaruitg. 1990 van de Stichting Oud Uithoorn/De Kwakel.

U ziet het, al met al toch weer aardig wat aanwinsten. Misschien toch de moeite waard om dinsdagsavonds eens een kijkje te komen nemen. Het Prinsenhuis is open tussen 20.00 en ca. 22.00 uur.

door L. Claassen, Mijdrecht

"Elke Zondag met de boot naar de kerk

Toen de weg door de 'buurt' en langs Amstel en Kromme Mijdrecht naar de Hoef het gaan naar Uithoorn bemoeilijkte, omdat er slechts sprake was van een paar wielsporen, toen voer elke zondag de kerkschuit naar Uithoorn.

Er kwamen wel verscheidene boeren en boerinnen uit de Eerste en Tweede Bedijking, zoals dat toen heette, per rijtuig naar de kerk, maar er waren ook kerkgangers, die zich door de trekschuit lieten vervoeren.

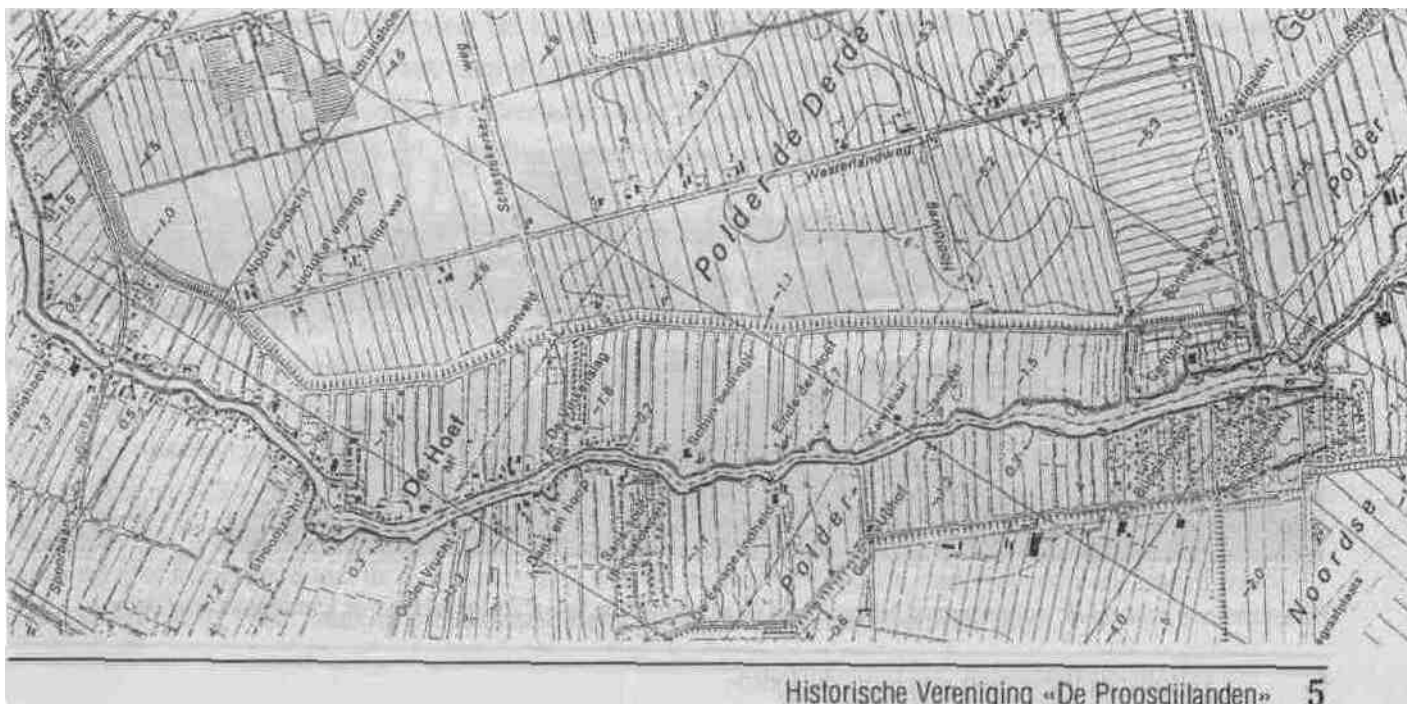
De trekschuit was eigendom van de parochie van St. Johannes Onthoofding en werd getrokken door een paard van veehouder Verhaar, die dat elke zondag ter beschikking stelde."

Aldus een citaat uit een regionale krant in het begin van de zestiger jaren, dat typerend is voor de vooroorlogse situatie in de buurtschap De Hoef, evenals de Amstelhoek en de Mennonietenbuurt, behorende tot de vroegere gemeente Mijdrecht. Wij kunnen hier nog aan toevoegen dat de roerganger van de trekschuit Jan Wansinck heette en de jager (die de boot met behulp van een paard trok) Klaas v.d. Wilk.

De Hoef, gelegen aan de Kromme Mijdrecht (zie kaart) nabij De Oude Spoorbaan, bestaat al erg lang, getuige het feit dat wij de naam al aantreffen op kaarten sedert ongeveer 1600. Wij vonden achtereenvolgens de namen "Den Houff", "Hoef", "Den Hoef" en "De Hoef", en ook Mijdrecht aan het water of Mijdrecht aan de Amstel. De Kromme Mijdrecht werd en wordt in dit gebied namelijk heel vaak 'de Amstel' genoemd.

Overigens zijn wij er niet achter gekomen waar de naam nu eigenlijk vandaan komt. Is het de hoefijzervorm van de Kromme Mijdrecht ter plaatse? Of slaat het op een hoeve, of heeft het misschien te maken met het woord hoefslag, dat volgens de encyclopedie kan betekenen: het aandeel waarvoor een ingeland, op grond van de grootte (het morgental) van zijn hoeve, in het onderhoud van een dijk, kade, waterloop of weg, is aangeslagen.

Wie het weet mag het zeggen!

In elk geval was De Hoef in het verleden een zeer geïsoleerde en daardoor erg gesloten gemeenschap van in hoofdzaak agrariërs. Van de kant van het gemeentebestuur en ook van de bevolking van Mijdrecht, bestond heel weinig belangstelling voor deze afgelegen buurt!

Uiteraard liet dit zijn sporen na. Er waren nauwelijks wegen, hoogstens wat, al dan niet verharde, paden, zodat vrijwel al het 'verkeer' over het water liep. En dat was in die omgeving ruim voorhanden. Elke boerderij had dan ook een waterverbinding met een bredere tocht of vaart die tussen de omliggende landerijendoorliep.

De bebouwing lag geheel langs de Kromme Mijdrecht (een heel erg oud riviertje), lintbebouwing dus, over een afstand van ca. 3 km. In het noordwesten begrensd door de Mennonietenbuurt, en in het zuidoosten, met de nodige tussenruimte, door de Amstelkade, lopende naar de Woerdense Verlaat. Het aantal inwoners was in de twintiger jaren opgelopen tot ca. 300 en bedraagt tegenwoordig bijna 1000.

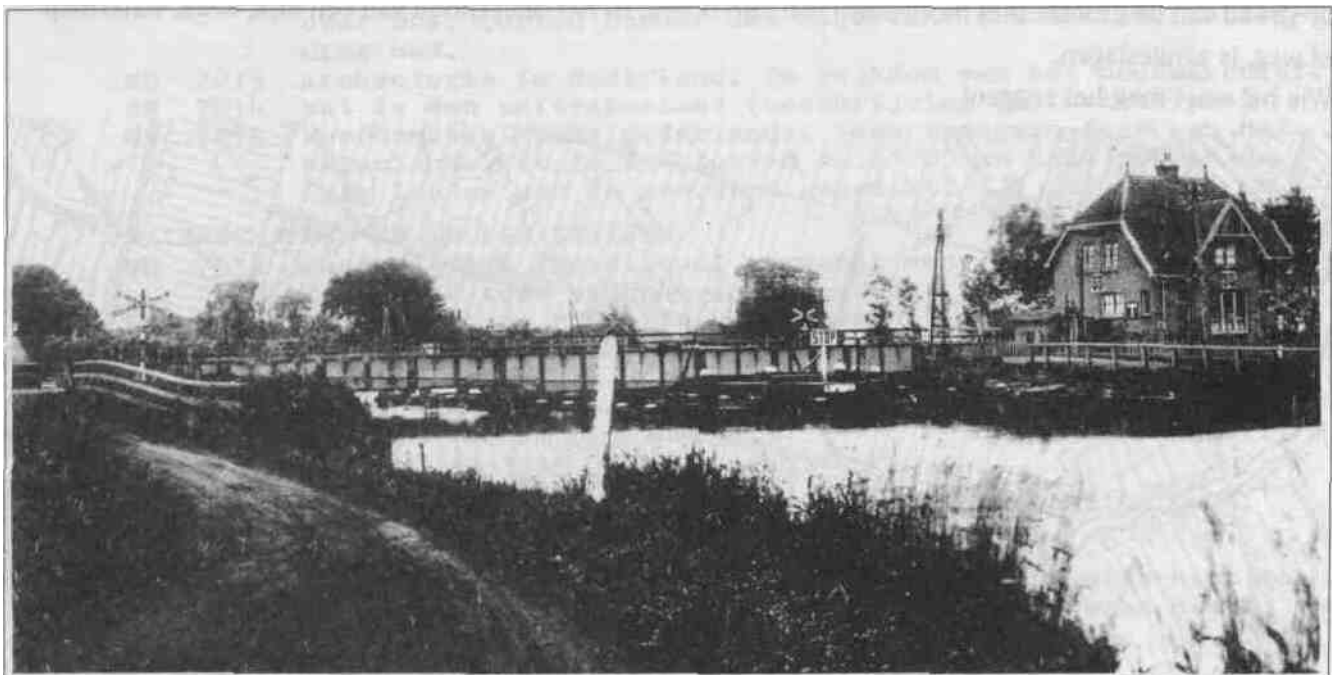
Evenals wij in het begin van dit jaar schreven in ons artikel over de Mennonietenbuurt, was ook De Hoef self-supporting, d.w.z. dat er wegens de gebrekkige verbindingen met de omgeving, vele kleine winkeltjes en bedrijfjes waren, die al het noodzakelijke te koop hadden. Ook hier zijn al deze neringdoenden geleidelijk verdwenen onder invloed van de concurrentie uit de omliggende grotere plaatsen, die steeds beter bereikbaar werden. De sterke saamhorigheid is echter gebleven en uit zich bij plaatselijke evenementen. Helaas is daarbij vrijwel steeds sprake geweest van confessionele groepsvorming.

Pas ver na de eeuwwisseling is De Hoef langzamerhand uit zijn isolement geraakt. In 1925 kwam er electriciteit beschikbaar en pas in 1937 volgde de aansluiting op de waterleiding, voorlopig alleen aan de Oostzijde. Een eerdere doorbraak vormde de komst van de spoorlijn Uithoorn-Alphen a/d Rijn in 1915, met een halte/station (Blokland) in De Hoef. Daardoor ontstond ook de eerste oever-binding over de Kromme Mijdrecht via een spoorbrug (zie foto).

Allereerst was dit een draaibrug met voetgangers-accommodatie; nadat de spoorlijn in 1936 was opgeheven werd ook verkeer tot de brug toegelaten en weer later (1974) werd deze vervangen door een moderne basculebrug. In de bouwtijd was er gedurende ongeveer een jaar, een pontdienst voor klein vervoer (zie afbeelding) en moest het zwaardere verkeer omrijden over Uithoorn en De Kwakel.

Een omweg van zo'n 20 km!

De naam Oude Spoorbaan voor de weg ter plaatse zal nu een ieder duidelijk zijn.

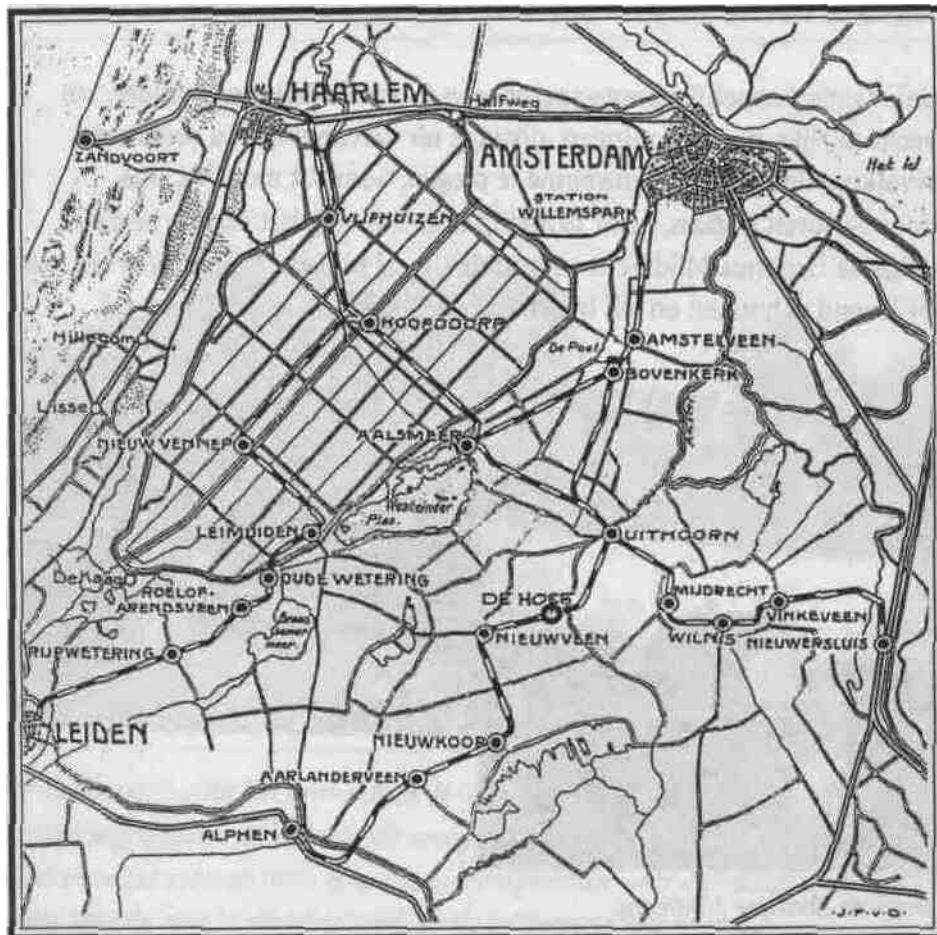
De spoorbrug met op de achtergrond blokpost 55 (is er nog!). De "weg" langs het water stelde niet veel voor.

De sluiting van de onrendabele lijn vond plaats op 1 januari 1936 zodat het zeer kostbare traject, waaraan jaren is gewerkt, maar net 20 jaar heeft dienst gedaan!

De overblijfselen zijn echter nog duidelijk aanwezig.

Hoewel dat nog geen 60 jaar geleden is weet bijna niemand meer dat er in De Hoef drie sporgebouwen waren, namelijk de blokpost 55 bij de brug, die nog bestaat en thans, evenals voorheen door de toenmalige spoorwegmaatschappij (HYSM), wordt gebruikt als brugwachterswoning.

Het station De Hoef (Blokland) lag ongeveer 100 meter verder, rechts van de spoorbaan, het had nr. 56, en weer een paar honderd meter verder was de tweede blokpost nr. 57. Deze beide gebouwen zijn verdwenen en worden daarom op de hierbij afgedrukte foto's nog eens tevoorschijn geroepen.

De Haarlemmermeer lijnen van de Hollandsche IJzeren Spoorweg- Maatschappij (HYSM) rond 1915.

Bij post 57 was een brug in het traject ter hoogte van de huidige Kromme Mijdrechtsedijk. Het was een beweegbare brug, dienende om het toen drukke water-verkeer van de boerderijen en bedrijfjes aan de oostkant van de spoorbaan doorgang te verlenen naar het land aan de andere kant van het spoor voor het transport van vee en bijv. hooi e.d. Een directe verbinding met de Kromme Mijdrecht vanuit de polder, was er niet.

Ook nr. 57 was dus eigenlijk een brugwachtershuis. De volgende halte was nr. 58: Nieuwveen. Het stationsgebouw langs de weg naar Nieuwkoop is bewaard gebleven, evenals stationsgebouwen in het verdere traject naar Alphen. Het station Mijdrecht, dat er ook nog staat, evenals dat van Wilnis en Vinkeveen, lag aan de lijn Uithoorn-Nieuwersluis en heeft de strijd om het bestaan langer overleefd, maar deze lijn is enkele jaren geleden eveneens gesneuveld.

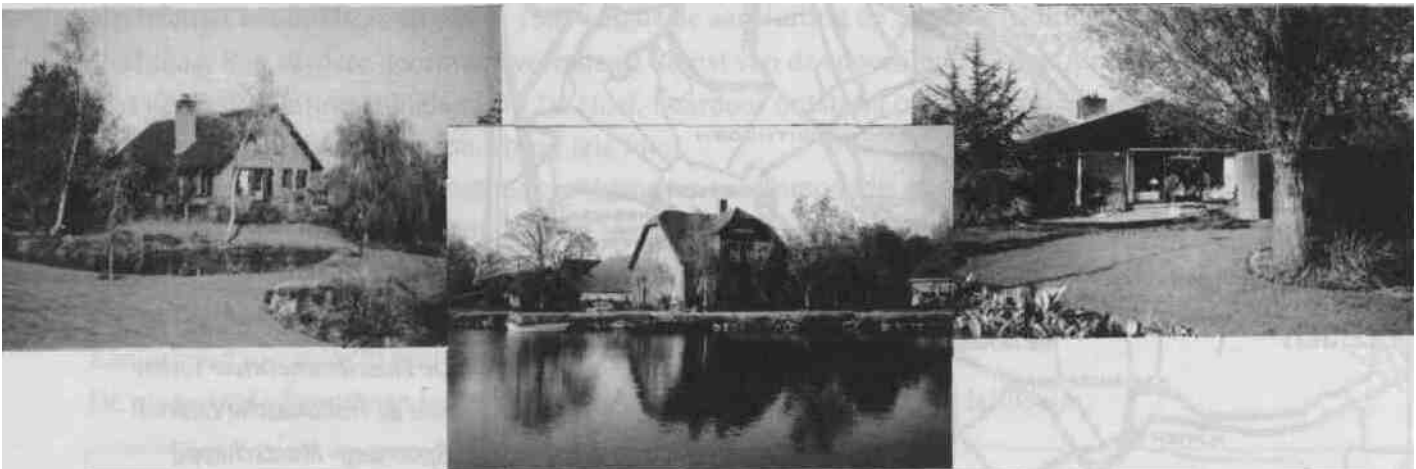
Overigens was bovengenoemde tijdelijke pont-verbinding niet de eerste in het gebied. Voor en na de oorlog ging er ook een pont(je) aan het einde van de Hoofdweg, waar de Amstelskade begint, naar de Sluitkade aan de overkant (nu is daar een groot bungalow-park, Zomerlust, aan de Westkant en een camping met bungalows aan de Oostkant). Het was de 'snelle' verbinding met Noorden en Zevenhoven. Het pontveer is in 1973 wegens gebrek aan belangstelling weer verdwenen (zie foto).

Dankzij medewerking van de heer H.W. Rademaker, geboren en getogen in De Hoef, die ons ook veel nuttige tips verstrekke en die thans woonachtig is in de stad Mijdrecht, kunnen wij bij dit artikel een aantal unieke afbeeldingen uit het oude De Hoef publiceren, waarvoor, mede namens U, nogmaals onze dank aan zijn adres. De fotobijchriften geven een nadere verklaring van de verschillende illustraties.

Zoals gezegd, was de spoorlijn in De Hoef in 1936 alweer verdwenen en dreigde het isolement terug te keren. Aan de wegen was nog steeds niet veel gedaan en busdiensten, die de treinen hadden verdrongen, waren niet bereid De Hoef in hun route op te nemen. Dit is heden ten dage nog steeds zo, waardoor De Hoef het moet doen met een zogeheten buurtbus, bemand door vrijwilligers. Wel zijn intussen de wegen flink onderhanden genomen zodat De Hoef nu goed bereikbaar is. Maar dit dateert pas uit de 70er en 80er jaren!

Door deze ontsluiting werd de fraaie landschappelijke omgeving door veel "vreemdelingen" ontdekt en verrezen langs de Kromme Mijdrecht talrijke riante woningen, dikwijls ter vervanging van bestaande bebouwing. Ook de plaatselijke bevolking liet niet na nieuwbouw te plegen, waar dit mogelijk was. Veel historisch materiaal is daardoor verloren gegaan, maar gelukkig is er ook nog het nodige bewaard gebleven, hetgeen bij een tocht langs de Kromme Mijdrecht overduidelijk zal blijken. De herinnering aan het verleden wordt mede daardoor levend gehouden en wij hopen natuurlijk dat dit nog lang zo zal blijven.

Driemaal de hedendaagse situatie langs de Kromme Mijdrecht.

Na deze algemene bespiegelingen nog enige nadere details over De Hoef. In de buurtschap werd in de 18e en 19e eeuw verspreid in schoolverband lesgegeven, maar volgens de literatuur stelde dit niet veel voor. Sedert 1920 (dus kort na de wettelijke gelijkschakeling van openbaar en bijzonder onderwijs) was er een RK-school (zie afbeelding) met een aangebouwde woning voor de hoofdonderwijzer, waaraan later nog een klaslokaal werd toegevoegd. Het gebouw heet thans "Ons Huis", genoemd naar een protestants christelijke vereniging met dezelfde naam, die nadien in dit pand huisde.

Ook was er sedert 1890 een Christelijke school. De plaats van vestiging blijkt moeilijk te achterhalen. Mogelijk stond hij op dezelfde plaats als de latere Wegwijzer. Het was een houten keet die was gebruikt bij de drooglegging van de Haarlemmermeer en in delen vanuit Vijfhuizen per dekschuit door een aantal ouders aangevoerd. Deze school is later (1922) vervangen door een stenen gebouw (zie foto). Pas in 1968 kwam de systeembouw school De Wegwijzer tot stand. Het aantal leerlingen bewoog zich steeds rond de 40 a 50. In 1970 begon de terugloop bij het Prot.Christelijk onderwijs, hetgeen ertoe leidde dat de school in 1989 wegens een te gering aantal leerlingen moest worden gesloten. Het P.C.-onderwijs had dus net zijn 100-jarig bestaan in De Hoef niet gehaald.

De Katholieke school in De Hoef verging het beter. De St. Antoniuschool verhuisde in 1960 naar nieuwbouw in de nabijheid van de katholieke kerk, die in 1921 tot stand was gekomen, waardoor de kerkschuit, waarmede dit verhaal werd geopend, niet meer nodig was. De Hoef had weer zijn eigen kerk. Wij zeggen weer, omdat er in De Hoef al in 1650 een statie met een kerkje was. Mogelijk wegens zijn centrale ligging tussen de dorpen Mijdrecht, Zevenhoven, Uithoorn en Woerdense Verlaat en zijn goede verbindingen over het water, werd destijds voor deze plaats gekozen. De plek waar het oude kerkje moet hebben gestaan is niet precies bekend. Gelovigen uit Uithoorn en andere plaatsen kwamen op zondag o.a. met de kerkschuit naar De Hoef. De omgekeerde richting dus. Overigens werd de kerkschuit ook gebruikt voor begrafenissen en het vervoer van bijv. bruiloftgangers. Aldus een multifunctioneel vervoermiddel. Het kerkje is in 1782 wegens bouwvalligheid gesloopt en men was toen voor RK-kerkbezoek op Uithoorn aangewezen.

In tegenstelling tot het vermeldde in de tekst, is onlangs gebleken dat het postkantoor van 1917 tot 1920 in de onderwijzerswoning van de leegstaande vroegere openbare lagere school was gevestigd. Toen in 1920 de RK school zijn intrek in het gebouw nam, ging het hulppostkantoor naar de nieuwe woning vlak naast de school. Kantoorhouder was toen de heer H. van der Graaf. Beide gebouwen staan er nog.

Dit duurde ondanks talrijke pogingen voor een eigen kerk, maar liefst tot 1921! Er zou in de tussentijd ergens in De Hoef een zogeheten schuilkerk (gevestigd in een boerderij) zijn geweest. Wij hebben dit niet kunnen achterhalen.

Naast de huidige kerk ligt nu het bekende cafe-restaurant Equus, dat in de zomer o.a. door veel watersporters wordt bezocht en dat is ontstaan uit het vroegere café de Kil. Dit etablissement - destijds het enige in de wijde omgeving - bestond al lang voor de oorlog en voerde toen ook de titel 'uitspanning', hetgeen betekende dat er paarden konden worden gestald en verzorgd (o.a. van de rytuigen der kerkgangers). Veel autochtonen in De Hoef bewaren goede herinneringen aan deze plaatsen.

Er was na de opening van de spoorlijn in 1915, ook een hulp-postkantoor in De Hoef gekomen en wel in 1917. Dit was gevestigd in het huis naast de toenmalige RK-school (zie afbeelding). Omstreeks 1970 werd het huis verkocht en ging het postkantoor, in de vorm van een postagentschap, naar de winkel van de gebr. Rademaker aan de Oostzijde 30. Ongeveer 5 jaar later hield ook dit op en tegenwoordig wordt De Hoef bediend met een rijdend postkantoor, dat op bepaalde tijden aanwezig is.

bijschriften foto's pag.II:

1. *De kerkschuit met paard en jager aan de vertrekplaats. (thans: restaurant Het Rechthuis a/dAmstel)*
  2. *De pont aan de Sluitkade, zijnde de verbinding met Zevenhoven en Noorden tot 1973.*
  3. *Het fraaie station van De Hoef dat helaas is gesloopt (nr.56).*
  4. *De post 57, ofwel het tweede brugwachtershuis in De Hoef.
Het is vrijwel een kopie van het nog bestaande huis bij de brug.*
  5. *De noodverbinding per pont (1974/75) tijdens de bouw van de basculebrug in de Oude Spoorbaan.
De toenmalige burgemeester, de heer D. Haitsma, treedt hier op (1975) als pontbaas. Op de achtergrond dhr. Piet van Kempen, ex-postbode van De Hoef, die de vrijwilligersdiensten voor de pont coördineerde.*
  6. *De huidige situatie (met buurtbus). Achterop deze kaart staat: "De brug bij de Hoef.*
- 6 A *De pont bij de oude spoorbaan in bedrijf*

Het valt de lezer mogelijk op dat in onze recente artikelen-reeks over de posthistorie van De Ronde Venen, het kantoor van De Hoef niet werd genoemd. Wij hebben het bestaan ervan pas nu 'ontdekt'. Dit komt doordat het kantoor onder Uithoorn ressorteerde, ondanks het feit dat een deel van de inrichtingskosten door Mijdrecht schijnt te zijn betaald! Waarom dit zo was geregeld is ons niet duidelijk geworden.

Wel hebben wij gehoord dat de verbindingen met Mijdrecht in die tijd slecht waren en liepen via grindpaden met veel zgn. klaphekken. Vervelende hindernissen dus voor het fiets- en wagenverkeer. Velen namen daardoor liever de route over het water naar Uithoorn, of over de 'weg' langs de Kromme Mijdrecht, door de Mennonietenbuurt en over de toenmalige Lange Brug naar Uithoorn. Ook die weg was slecht, maar er waren geen obstakels. Het schijnt dat, mede daardoor. De Hoef lange tijd sterk op Uithoorn georiënteerd is geweest, ook nadat de RK-kerk aldaar als bindende factor was weggefallen.

Tot slot de sport in De Hoef. Er was een voetbalvereniging H.V.V. (Hoefse Voetbal Vereniging) sedert ca. 1934, met twee elftallen, bestaande uit Hoevenaren, aangevuld met spelers uit Mijdrecht en Uithoorn. De club was aangesloten bij de OBC (Onderlinge Buurt Competitie), waarin ook soortgelijke voetbalverenigingen uit de omgeving deelnamen. In de oorlog is de HW opgeheven, aangezien de meeste leden toen andere zorgen hadden. Het terrein van HW lag aan de Westerlandweg bij de fam. Walke. Na de oorlog is nog geprobeerd HW weer tot leven te brengen, maar dat is niet gelukt. In 1969 is de HSV (Hoefse Sport Vereniging) opgericht en deze vereniging groeit en bloeit nog steeds. Zij heeft behalve een voetbalafdeling ook een handbalsectie en speelt op eigen terreinen, met cantine- en kleedruimten, aan de Schattekerkerweg, ter hoogte van het bungalowpark Vinkenslag. Er zijn thans ca. 225 leden, waarvan er 86 voetbal spelen en 58 spelende handbal-leden. Het voetbal telt 4 senioren- en 3 junioren-elftallen en de handballers hebben 3 senioren- en 3 jeugd-spelersgroepen.

Een flinke club dus in deze relatief kleine gemeenschap, waarvan het bestaan mede mogelijk wordt gemaakt door de gemeentelijke subsidie aan sportverenigingen in de Ronde Venen.

✱

Dat was het voor wat betreft De Hoef. Zoals steeds houden wij ons ook bij dit 'bericht uit de regio' gaarne aanbevolen voor commentaar (verbeteringen, aanvullingen, opmerkingen) uit onze lezerskring. Zo nodig komen wij daarop dan in een volgende uitgave terug.

✱

1

2

3

4

5

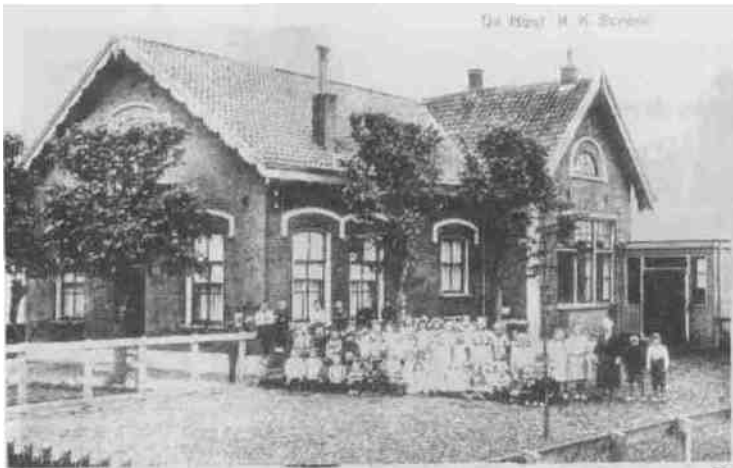
6

Spoorbrug gesloten

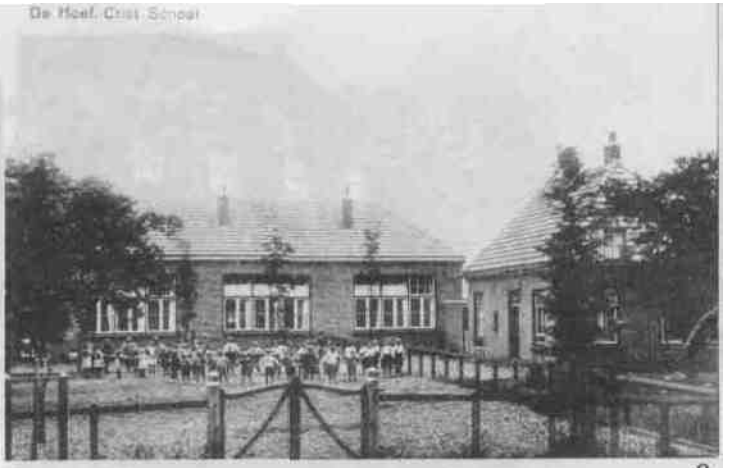
DE HOEF. — Sinds begin septem-
 er brengt een pontje het plaatselijke
 verkeer van oever naar oever. Dit is
 in verband met de sluiting van de
 oude spoorbrug, welke zal worden
 vernieuwd.
 Op de pont kunnen maximaal twee
 personenauto's, vrachtverkeer en de
 niet-inwoners van De Hoef, zullen
 de omweg via Vrouwenakker moeten
 maken.
 Deze situatie zal ongeveer een jaar
 gaan duren.

6 A

7

8

9

10

11

14

12

bijschriften foto's pag 12

7. *De oude RK school in de twintiger jaren in het gebouw dat nu "Ons Huis" heet.*
8. *De oude Pr.Chr.school, eveneens in de twintiger jaren, op de plaats waar nu de Wegwijzer staat. De onderwijzerswoning is er nog steeds.*
9. *De huidige RK school stond er toen (ca. 1965) nog wel wat kooltjes bij.*
10. *Het verlaten gebouw van de Pr.Chr. Wegwijzer-school met de oude onderwijzerswoning.*
11. *De RK kerk in De Hoefuit 1920 (foto uit 1969).*
12. *Het clubhuis met kleedaccommodatie van de Hoefse Sport Vereniging zoals dat er nu bijstaat aan de Schattekerkerweg.*
13. *Een unieke afbeelding van de christelijke lagere school in De Hoefomstreeks 1915. Deze voormalige bouwkeet uit de Haarlemmermeer, vormde de helft van het oorspronkelijke bouwsel. De andere helft werd indertijd in Mijdrecht gebruikt!
Bij het ter perse gaan van deze editie vernemen wij dat de houten school stond tussen de nummers 62 en 64 de Hoef, Oostzijde. Op nr. 65 stond de onderwijzerswoning. Dit huis is er nog.*
14. *Een zeldzame opname (ca. 1914) van de bouw van de oude spoorbrug (draaibrug) bij de Hoef. (de foto's nr. 13 en 14 kregen wij in bruikleen van mevr. Looij uit De Hoef)*

15. *Historisch beeld van de eerste steenlegging bij de bouw van de RKkerk in 1920. Kent U sommige van de hier by aanwezige personen nog? Informatie s.v.p. aan dhr. H. Rademaker, tel 86025 te Mijdrecht, die ons ook deze bijzondere plaat ter beschikking stelde.*

ONDERSCHRIFT

In ons vorige nummer plaatsten wij op pag. 23 een fraaie foto van een kerkje met begraafplaats. De lezers werd gevraagd welk onderschrift bij deze afbeelding hoorde.

Er kwam zeggen en schrijve een reactie en nog wel van een niet-lid van onze vereniging. Mevr. Winkel uit Waverveen.

Zij toonde ons een krantefoto van het kerkje met als onderschrift:

"WAVERVEEN.

In de op een na laagste polder van Nederland staat het Hervormde kerkgebouw van Waverveen. Een trapje leidt naar de consistoriekamer, waarvan de toegang op merkwaardige hoogte lijkt te zijn aangebracht.

De drempel komt evenwel overeen met het niveau van een eeuw geleden, toen de kerk gebouwd werd. Sedertdien is het peil op deze plaats, dat jaarlijks zo'n twee centimeter zakt, dus met maar liefst twee meter gedaald!!".

Onze dank aan mevr. Winkel voor haar bijdrage in deze.

VITRINE

Zoals in onze vorige editie werd aangekondigd publiceren wij hierbij een foto van de vitrine in de wachtruimte van notaris Forsthövel te Mijdrecht. In deze vitrine heeft onze Vereniging een mini-expositie mogen inrichten.

Naar wij vernemen trekken de geëxposeerde voorwerpen flinke belangstelling. Een goede propaganda dus voor onze historische vereniging, waarvoor nogmaals onze dank aan het adres van de heer Forsthövel.

De foto werd gemaakt door ons foto-commissielid Herman van Soest uit Wilnis.

De bestuursleden Theo De Schrijver (uiteraard) en Piet Grundmann zorgden voor de inrichting van de vitrine.

HET PRINSENHUIS

In het Prinsenhuis aan de Prins Bernhardlaan te Mijdrecht heeft, zoals U natuurlijk weet, onze Vereniging een ruim lokaal gehuurd en dit al sedert enkele jaren als 'clubhuis' ingericht.

Het lokaal herbergt een deel van ons documentatie-materiaal en een hoeveelheid artikelen afkomstig van onze opgravingen. Het is verder met historisch materiaal gedecoreerd.

Op dinsdagavond pleegt de documentatie-werkgroep in het clublokaal aan het werk te zijn en de leden zijn dan steeds welkom om een kijkje te komen nemen.

Zij kunnen desgewenst tevens de bibliotheek inzien en kennismaken van nieuwe aanwinsten op historisch gebied.

Gewerkt wordt aan de voorbereiding van een aantal werkgroepjes op de verschillende door ons bestreken gebieden, die dan in de avonduren of overdag van de aanwezige faciliteiten gebruik kunnen maken.

U hoort daar t.z.t. nog meer van.

DE MENNONIETENBUURT (II)

In aansluiting op onze publicatie in het juni nummer van dit jaar hebben wij een interessante aanvulling over de daarin besproken woningen van de familie Engel.

Het linker huis op de toen gepubliceerde foto - dat nu is witgeschilderd - had oorspronkelijk geen verdieping. Het bestond uit een benedenwoning en een dakkap.

De familie had meer ruimte nodig en in het begin van de 20er jaren rijpte het toen revolutionaire idee om de kap van het huis los te maken en op te vijzelen, teneinde daartussen een eerste verdieping te kunnen bouwen.

Op 23 april 1923 werd door de bewoner, de heer G.P. Engel, een bouwaanvraag ingediend en al op 11 mei van dat jaar is door de gemeente Mijdrecht een bouwvergunning afgegeven. Alles keurig met de hand geschreven, maar het ging wel snel in die tijd!

Op de hierbij afgedrukte (helaas niet al te fraaie) foto, ziet U het gebouw in de steigers, voordat met de tussenbouw werd begonnen.

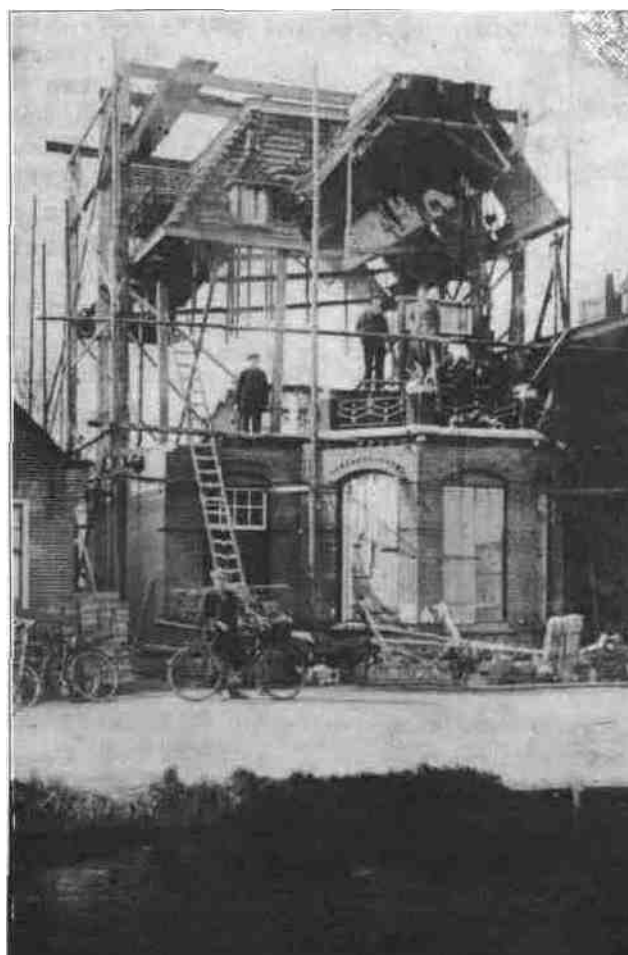
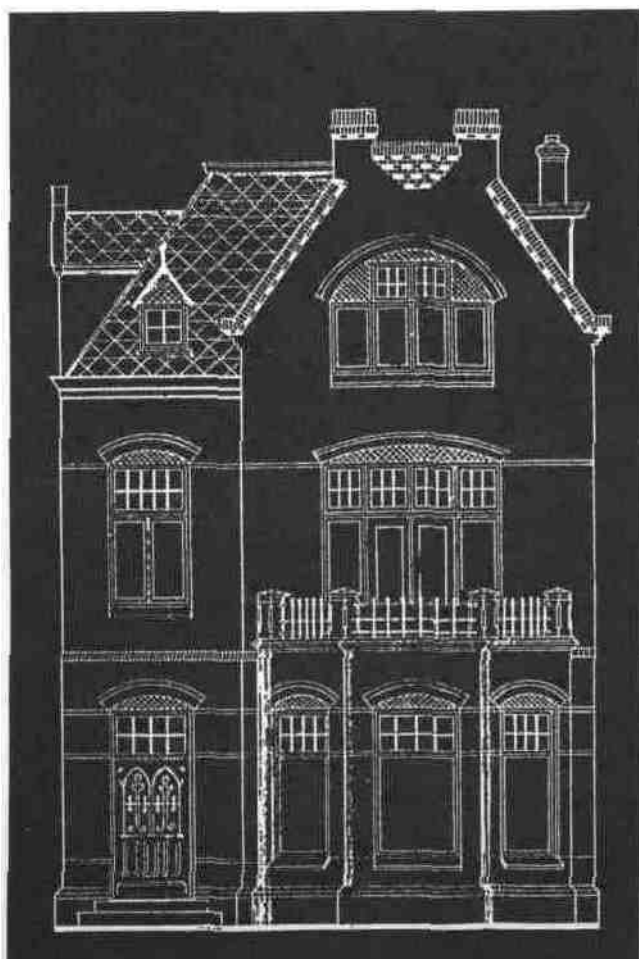
Ook dit verhaal, benevens de foto en tekening, kunnen wij publiceren dank zij de medewerking van de heer H.W. Rademaker uit Mijdrecht, waarvoor onze hartelijke dank.

Het werk is uitgevoerd door de aannemer (?) C. Rijnveld uit "Mijdrecht a/d Amstel". Zo werden de Mennonietenbuurt en Amstelhoek indertijd dikwijls genoemd.

In de bouwbeschrijving lezen wij o.a.: "Het doel is het rijzen der kap en hier een verdieping, hoog 3.00 M, tusschen te bouwen, overeenkomstig bijgaande tekening.....".

Alles is kennelijk naar wens verlopen en het resultaat van deze bijzondere ingreep staat nog steeds aan de Amstel.

LC

W E L K O M   a a n   N I E U W E   L E D E N

Tot grote vreugde hebben we in de afgelopen maanden de onderstaande
31 nieuwe leden kunnen inschrijven.

J . H . Berkelaar - Vinkeveen
mevr. J . Boekhout-Kronjee - Mijdrecht
J . Catsburg - Vinkeveen
P . d ' Haens - Mijdrecht
Fa. Harrewijne - Mijdrecht
mevr. B . van der Horst-Engel - De Hoef
M . B . de Jong - De Hoef
Jumbo Foto B . V . - Mijdrecht
A . Kooistra - Mijdrecht
Koop Lenstra Makelaars O . G . - Mijdrecht
W . W . van Kouwen - Mijdrecht
H . J . Korver - Mijdrecht
mevr. H . J . Kranenburg - Mijdrecht
mevr. G . Kranenburg-Pol - Mijdrecht
J . H . van Kreuningen - Mijdrecht
mevr. A . de Kruijff - Vinkeveen
Joh. Liesveld - Mijdrecht
Boekhandel Mondria - Mijdrecht
L . Nap - Mijdrecht
mevr. H . P . Nieuwenhuizen - Mijdrecht
H . W . Rademaker - Mijdrecht
H . W . van Spengen - Mijdrecht
P . C . M . Ruijgrok - Mijdrecht
F . Theuns - Amstelhoek
G . H . Tijsseling - Wilnis
J . W . Valentijn - Mijdrecht
A . J . Verweij - Mijdrecht
Chr. van der Wilt - Mijdrecht
C . van der Waaij - Wilnis
F . B . M . Wiegmans - Mijdrecht
H . Zuidervaart - Mijdrecht

Al deze nieuwe leden roepen wij toe;

" H A R T E L I J K   W E L K O M "

WIN OOK EENS EEN NIEUW LID ! !

BIJ DE VOORPLAAT

p dp volgende bladzijden zult u de eerste aflevering vinden van "Die Tytel des Chaerts"; t, w. de tekst zoals hij gedrukt staat op de kaart van Joost Jzn. Beeldsnijder, welke in 1570 werd vervaardigd in verband met de waterregularisatie van Amstelland.

Het is een bekend feit dat alle dorpen in de wijde regio het water op de Amstel loosde, waardoor gedeelten

van Holland steeds onder water kwamen staan. Ondanks de vele verzoeken van de graven van Holland, trok de Utrechtse Bisschop zich hier niets van aan en liet rustig Gods water over Gravens akker lopen. Als antwoord hierop trok Holland ten strijde, waarbij Mijdrecht het dikwijls moest ontgelden. Het dorp werd meermaals verwoest en/of platgebrand.

Het verhaal is weergegeven in de oorspronkelijke tekst, d.w.z. in het Middelnederlands, zoals dat tussen ca. 1200 en ca. 1500 in de lage landen aan zee werd gebruikt.

Sommige zinnen bestaan uit wel meer dan tien regels. Men koppelde de zinnen gewoon aan elkaar met: ende (en de), en zo kan je natuurlijk eindeloos door gaan. Het zal u ongetwijfeld ook opvallen dat diverse passages inzake overtredingen en te betalen boeten regelmatig herhaald worden. Men was kennelijk bevreesd dat de tegenpartij zich niet aan de regels zou houden en niet van de ernst doordrongen was.

Al met al is het wel een hele kluif; doch om het u wat makkelijker te maken, hebben wij tot slot een (vreemde) woordenlijst toegevoegd, zodat u niet helemaal in 't diepe valt, doch er op eigen kracht uit kunt komen.

Een en ander zet je echter wel aan 't denken. Als je het oude schrift niet beheerst, mag je je haast hier niet aan wagen. Eerlijk gezegd wilden wij anderzijds ook wat reacties bij onze leden losweken. Ik kan u fechter nu al verklappen dat een vijftiental leden zich hebben opgegeven voor een cursus Paleografie. Ve hebben inmiddels contact gezocht met onze zustervereniging in Amstelveen en hope; u op korte termijn hierover nader te informeren. Voor de liefhebbers onder u . . . . . u kunt zich nog opgeven.

Ik wens u bijzonder veel succes met deze "examenopgave".

Th. De Schrijver

VERHEUGEND NIEUWS. . . .

Bij het "ter perse" gaan van dit nummer bereikte ons het nieuws dat de Koninklijke Nederlandse Akademie van Wetenschappen in Amsterdam, lid van onze vereniging is geworden.

18 november - 17*50: het 198ste lid heeft zich aangemeld. Nog 2 en dan kunnen we weer door gaan naar de 300 !!!!!

Die tytels des Chaerts (I)

D

it es een chaerte daer inne men mach sien ende kennen die waerschap Ringe ende omloop van Aemstellant mit de dorpen in den gestichte van Utrecht leggende

ende mit Amstellant in dijcken ende sluijsen gelden ende alsulcx mit Amstellant ende daer haer wateren tot in de zuyderzee losen, te weten die westzyde van Abcoude Vinkeveen Willis myaert damen mit doostzyde van cudelstaert int gesticht leggende, doostsyde van Cal - slagen, Nieuweveen, Sevenhoven ende Noort in Rijnlant leggende.

Teerste article, mede mach ende vuyt dese charte mercken ende bekenen waer dat alle de andere dorpen leggende om ende anden Ringê van Amstellant hoerluder wateren behooren te losen ende nyet deur ofte op Ainstellant al ist soe dat enige der stichtsche landen mede in dijcken gelden inder nyet in sluijsen, want tselve geschiet om dat zij bij verhengenis's des graaffs van hollant deur muyden haere wateren tot in de zuijderzee loosens, waeromme die grave van Hollant van muyden off tot anden hinderdam int gestichte aen beyde zijden van de Vecht op den Hollantschen gront een mijle lanck zeedijck doet houden, weick als die Grave voirss die Vecht tot muyden stopte met een cleyn eynde dijck van een haiff boechschoot lanck zoude mogen beteren ende verificatie van dien es warachtich, dat beyde die dorpen inden landen van Hollant ende tgestichte over ende langes doostzyde vande Vecht leggende schuldich"ende gehouden zijn de dijcken ande westzyde vande Vecht helpen maken ende onderhouden hoewel zij daer mede nyet³geprofiteert en sijn ende dat meer es als de dijcken van beyden sijden vanden Vecht ofte Zeeburch in breken moeten deselfde van doostzyde vande Vecht den dijck ofte Zeeburch ande westzyde eerst helpen volmaecken aler zijn haer selffs dijcken ande oostzyde mogen maken ten ware datter hen ôeij een Grave van Hollant ende de geïnteresseerde dijckplechtige vande westzyde vande Zeeburch consenteerde^als geschiet es in den jaere 1519 Behoudelicken dat zij van doostzyde voirss. den dijckplechtigen vande westzyde evenwel ;nit haer man talen'souden helpen dijcken ter heelre ende volre dijck toe, ende dat al beij provisie ende sonder preidudicie van slants recht ende tot wederseggen des Graaffs voirss.

IIIe article

T es mede waer dat die van Bijlevelt Achthoven Reijnerscoop ende Mastwyck tot siuysen gelden ende niet tot dycken ende nochtans op conditien ende sekere middelen mit Amstellant tot inde zuyderzee wateren ende dat vuyt crachte van zekere privilege in date den eersten dach in octobri int jaer dyssent vierhondert dertien bij Grave van hollant ende expres consent⁷ derlantgenoten van Anistellant hen luyden gegeven daer off een vande principaelste poincten vuyt dat selve privilegi van woorde tot woorde hier achter an volcht soet sonderlinge tot deser materie dient, voirt soe sullen die van Reijnerscoop van Bijlevelt ende van Achthoven ende van Mastwijck hoer-landen after ende besijden dicht houden ende oick dattet water van Heycoperwatinge nyet en corne in deser nyewer waterschip^voirss. tusschen den eersten dach van April ende sinte martijns inde winter vuytgenomen nootvloedden die coomen mogen vuyter zeeleck of vuyter Ysele, Ftehoudelicken dat zij inde soomer tot hoeren beesten nootturff. water moogen doen innecomen vuyter Yssele ende anders nyet. Ende waert dat zij des nyet « zie(vreemde) woordenlijst aan het eind

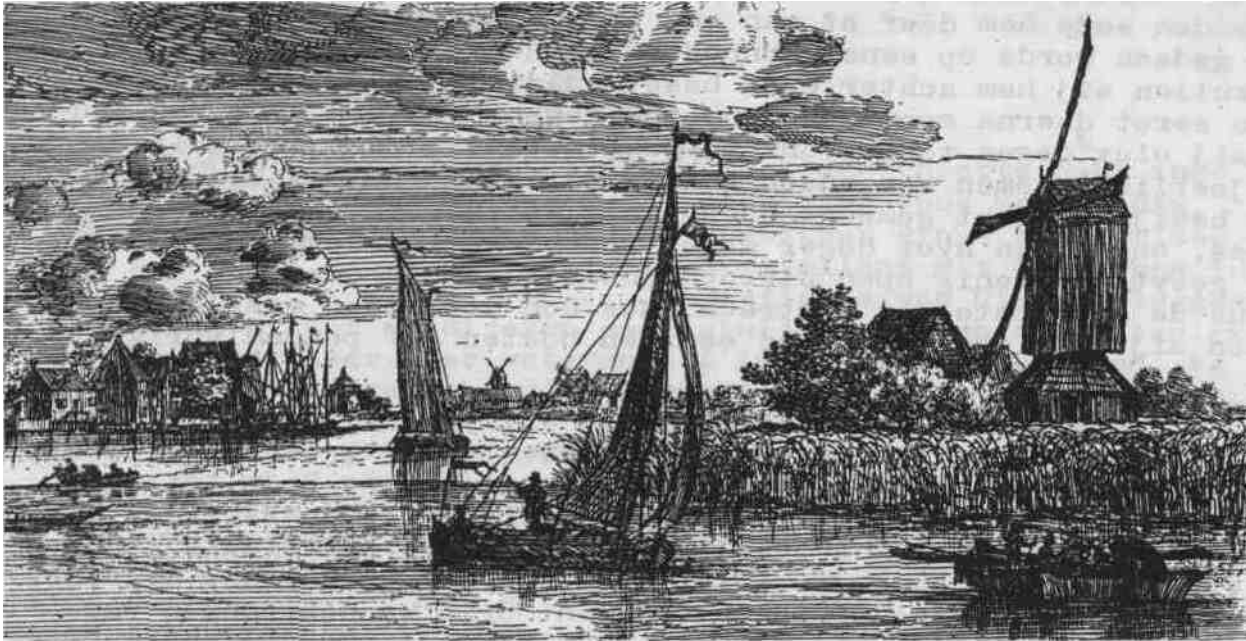
en deden ende hem daer of van ons of van onsen waerden bode een wete gedaen worde op eenen sonnedach te Hermelen in der kercke, soe sullen zij hem achter ende beseiden dicht maken binnen acht dagen eerst daerna coomende, ende en deden zij des nyet soe souden zij eicx'^degens tegens ons verbeuren tien pond sulcx geit als wij jaerlicx neemen van onsen renten ter tijt toe dat zij achter ende besijden dicht gemaekt hadden als voirss. is ende deze ponden voirss. en sullen nyet ho^er mogen lopen dan tot duysent ponden vuyt gesyt off eenig open oirloch quame tusschen ons ende den onse tegens de gestichte van Uuytrech (des God verbieden moet) soe en sullen zij nyet verbeuren van eenigen boeten off ponden voirgess.

TIIE article

Tes oick waer dat alle tander lant in dese chaerte begrepen tzij in hollant off int gestichte leggende dysel off de Rijn tot Sparendam vuyt behoort te wateren eick int zijne als men tselve vuyt deser chaerte claerlicken¹ mach kennen ende die privilegie van Bijlevelt voirss. ende die privilegie den Heycoperen bey bisschop Floris van Utrecht gegunt in date dusent drie hondert negen ende tachtich opten palmavont?expresselicken verclaeren ende bey oude brukinge notoirlicken blijct.

TIVE article

Achtervolgende weicke voirgess. privilegie ende oude gebruyckinge¹² ende ten eynde dat die onderhouden werden tRecht van den keyser bewaert ende Amstellant alsoe gevrijt van onrechte wateren Carolus keyser van Romen ende den Amsterlanden gegunt ende verleent heeft sekere privilegie in date denXVIIen dach van September int jaer ons heeren 1525 daer bij een bailui als dijckgrave van Amstellant in tontfanck^van sijnder officie geordonneert wordt tselve privilegie te besweren te onderhouden ende alle jaeren opten eersten sonnedach van April ende voirt meer tot allen tijden alst van nooden zal zijn die weicke hierna gescreven tot Hermelen inden kercke te doen ende als de wete hondert dagen geleden es, soe sal hij die selfde wete opten naesten sonnedach daer an weder doen als voirss. wete nae die privilegie van die van Bijlevelt etc. ende oude gebrukinge maer hondert dagen mach staen soe binne die hondert dagen die duysent ponden inde privilegie voirss. begrepen verschenen, ende vuyt eender wete niet meer verschijnen en riach Ende of hij die van Bijlevelt beschoude soe sal hij die Toetschoech* eyschen ende salmen dan die van Bijlevelt met haer gesellen inde twater van eenigen landen om of an Bijlevelt, Achthoven, Mastwijck off Reynerscop leggende inden watering* of opt lant van Bijlevelt etc, liep, de selfde van Bijlevelt mit haer gesellen boetschoech wijsen in soe menich tien pont als die dagen van dat die wete tot Hermelen inden kercke gedaen was gegaen sijn tot de dach van beschouwinge ende en sijn die hondert dagen nyet omnie gecomen, mach die Bailiu als dijckgrave voirss. daer en binnen weder schouwen, ende soe vele dagen als tusschen die lesten scoudich ende dien dach verlopen zijnde weder winnen al tot die hondert dagen oinme geconien zijn ende nyet meer eer dat nae die hondert dagen voirss. de wete weder vernyeut es, ten waere dat die van Bijlevelt colluderende met die van Heycop tgeheele jaer wilden boetschoech wesen twelc bedrag waere etc, ende souden men in dat geval die Bijleveltsche weteringe tot boven die Waver ende beneden toedammen soe datter water van Bijlevelt in Amstellant nyet comen en inochte. Want anders soude Amstellant tieninaei i;eer schade lijden dan die boeten souden mogen bedragen, dat die ineeninge van de privilegie niet en is. Ende of men beduchte van eenip; belet dat int doen vande wete soude mogen vallen zoe en salinen die wete nyet doen dan luit een gesworen bode, ende den selven bode,

de Runmolten aan de Amstel (anonieme gravure uit de 18e eeuw)

een brief' mede geven ancien water graaf heemraden gemeent ingelanden - van Bijlevelt ende den schout van Hermelen ende dien eicx besondert inhoudende dat zij de voirss. bode gedogen die wete voirss, ruste - licken^ende vredelickterite doen, op dat van geenen node en sij tselve an hoerluder privilegie te verhalen ende of sij int doen vande wete den bode enich belet daden oft gedoochen te geschien off den Bailui int scouwen, soe salmen die Bijleveltsche Weteringe toedarninen tot twee off drie plaetsen opden hollantschen gront ende ymmers tot een plaets boven daer die Waver inde Bijlevelt comt ende alsrnen die van Bijlevelt beschout ofte bekeurt heeft soe sal die Bailui als dijckgraef voirss. scriven anden watergraeff ende heemraet voirss. om betalinge van eicx dage dat die wete gedaen was tot den dagen vanden schouwinge tot tien ponden van XL groten Tpont makende suicke somme als dat die dagen vuytwijsen sullen mit begeerte van antwoerde bijden selven bode ende betalen sij dan niet soe sal hij Bailui als dijcgraef voirss. alle dingelanden ende haer goeden van Reynerscop, Bijlevelt, Achthoven ende Hastwijck waer men die in hollant crijcht arresteren ende die aldaer houden voirss. boeten ende penen. Ende ofzij alnoch niet en wilden hoeren, soe sal men die Bijleveltsche weteringe opden hollantschen gront toedammen alst voirss. es, ende onderwijzen die vande Wayer dat zij haer water leyden inden Aemstel tusschen Bijleveltsche weteringe ende Ouderkerck opt bequaernste ende soe en sullen hem geenen dammen letten noch inde Holendrecht noch in de Bijleveltsche weteringe ende sullen alsoe de onredelicke luyden tot reden te verstaen gedrongen worden, alst nu geschiet es bij de dammen inden Holendrecht, tgheyn ende de Waver die aldaer om topnemen van een dam inder A na dat die materie in diversche dachvaerden rijpelicken voir sproken was. Ende tongelyc int opnemen des selven dams claerlicken bleeck bij ordinancie SKey3erlycke mats als contredammen geleyt zijn geweest.

(het tweede(en laatste) deel verschijnt in het eerstvolgende nummer)

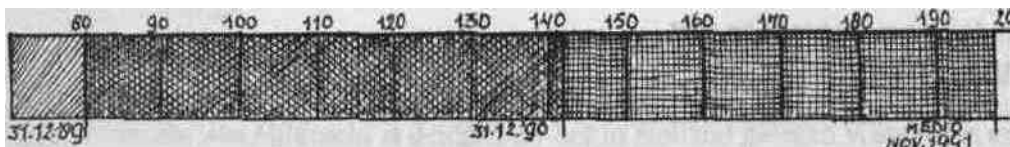
Th. De Schrijver

NB. Het zal de lezer ongetwijfeld opgevallen zijn dat dezelfde woorden op verschillende wijze geschreven worden. Het lidwoord het (' t) wordt gekoppeld aan t woord; zoals t tselve - tgestichte enz, enz.
Op de volgende pagina treft u een woordenlijst aan, met daarachter de betekenis.

Die Tytel des Caerts

- 1 . waerschap(scap).garantie, borg, zekerheidsstelling
- 2 . ringe. stromen
- 3 . nyet. niet
- 4 . verheugenisse. verlof, toelating, het gedogen, vergunning
- 5 . boechschoot. boetschoech. verplicht om boete te betalen
- 6 . schuldigh, scoudech. verplicht, genoodzaakt, aansprakelijk, gerechtigd, bevoegd, schuldig, morele schuld
- 7 . consenteerde, toestemming, instemming
- 8 . hoer. hun/haar
- 9 . waterschip. waterloop
10. nootturff. ?
11. claerlick. duidelijk
12. gebruyckinge. gebruiken
13. ontfanck. ontvangst
14. officie, ambt, functie, waardigheid
15. toetschoech.
16. waterringe, wateringhe. waterschap, waterstaat
17. talen, praten , spreken, vertellen, verhalen, eisen, vorderen, eisen, vorderen, trachten te krijgen
18. eicx besondert. elk afzonderlijk
19. vredelick^vreedzaam
20. rustelick,ruste(n)lijc. rustig, stil, bedaard, ongestoord, vreedzaam.
- 21 enich. de/het een of ander
22. crijcht. krijgt
23. palmavont. avond van Palmzondag
24. tongelyc. mondeling
25. vuyter. vanuit
26. tes oick waer. het is ook waar
27. dat alle tander lant. dat al het ander land

IN TWEE JAAR TIJD, LEDENBESTAND MEER DAN VERDUBBELD!

het ledenbestand is als volgt opgebouwd;

Amstelhoek . . .	4	leden
Amsterdam . . .	3	
de Hoef . . .	3	
Loenen a/d Vecht	1	
Maarssen . . .	1	
Maartensdijk . .	1	
Marken . . .	1	
Mijdrecht . . .	121	
Uithoorn . . .	3	
Slikkerveen . .	1	
Vinkeveen . . .	30	
Waverveen . . .	2	
Wilnis . . .	26	

Nieuws van de werkgroep Archeologie

Na de zomervacantie zijn de meeste scherven van onze opgravingen ingeleverd om te worden opgeslagen in het depot van het ROB.

Een klein deel is achtergebleven als tentoonstellingsmateriaal voor onze vereniging.

Het inleveradres was het Archeologisch Bouwhistorisch Centrum aan de Zwaansteeg 11 in Utrecht. Dit pand bevindt zich in de binnenstad aldaar (de Zwaansteeg is een zeer smal straatje tussen de Springstraat en de Oude Gracht). Het bevat onder meer een klein depot van vondsten en een expositieruimte.

Het materiaal dat niet meer past in het ABC, wordt overgebracht naar Fort Rijnauwen.

Rectificatie

In een vorig nummer van de Proostkoerier stond een verslag van een excursie met een aantal scholieren uit Vinkeveen.

Hierin is sprake van een muur van een oude boerderij in Waverveen. Deze muur behoort echter tot andere bebouwing die op deze plaats heeft gestaan.

Assistentie gevraagd

Onze werkgroep heeft al een poosje weinig of niets van zich laten horen. Dit betekent niet dat wij 'in ruste' zijn. Achter de schermen wordt gedacht over en gewerkt aan toekomstige opgravingen in onze regio. De werkgroep heeft enige locaties op het oog in Mijdrecht en Wilnis en mogelijk ook in Vinkeveen.

Het is van belang dat op het moment dat met opgravingen op een door ons gewenste locatie kan worden begonnen, al het nodige voorbereidende werk is gedaan.

Wij denken daarbij aan onderzoeken bij het kadaster, in bibliotheken en archieven, of aan gesprekken met deskundigen. Helaas kunnen onze werkgroep-leden daarvoor soms onvoldoende tijd ter beschikking stellen, mede doordat dit soort onderzoekingen veelal in werktijd zullen moeten gebeuren.

Wij zouden daarom graag in contact komen met enkele van onze leden die over de nodige vrije tijd beschikken(ook door de week), die in archeologisch onderzoek zijn geïnteresseerd en die ons willen helpen bij zoekwerk. Niet in de grond(dat mag natuurlijk ook), maar in de papierwinkel. Als U belangstelling hebt, neem dan s.v.p. contact op met

Herman Lefers, tel.:02979-84701.

MIJDRECHT ANNO 1755

door Fred de Wit, Mijdrecht

In het jaar 1759 verscheen een boek met de titel: "Geheimschrijver Staat en Kerke der Verenigde Nederlanden. Beginnende met die van de Provincie Utrecht. Eerste deel."

Het boek werd te Utrecht uitgegeven bij Jacob Cornelis ten Bosch en te Amsterdam bij Willem Eleveldt, boekverkopers.

In dit boek worden alle steden en dorpen van de toenmalige provincie Utrecht uitvoerig beschreven. Omdat Mijdrecht behoorde tot het kapittel van Sint Jan, waaronder o.a. ook Thamen en Kudelstaart ressorteerden, werden deze plaatsen eveneens in het boek genoemd. Vinkeveen en Waverveen evenwel maakten deel uit van de provincie Noord Holland. Vandaar dat ze in de Utrechtse uitgave niet voorkomen.

In het boek "Mijdrecht meer dan veen alleen" hebben de auteurs dit boek wel in hun beschouwingen betrokken, maar er slechts zeer summier gegevens uit gebruikt. Dit moest ook wel want anders zou die uitgave tweemaal zo dik geworden zijn. Reden om nu eens wat uitvoeriger op de gegevens uit 1759 in te gaan.

Heel bekend is de gravure van de Mijdrechtse Dorpsstraat omstreeks 1770 van H. Schouten. Deze gravure stond op de omslag van het vorige nummer van de Proostkoerier. Op deze gravure staan een wandelend echtpaar met kinderen, twee spelende jongens, een vader met dochtertje en een keffende hond afgebeeld. Duidelijk is ook de brug over de Kerkvaart en de toren en het kerkgebouw van de hervormde kerk te zien. Op de tekening komt ook uit, dat de straten en de huizen goed onderhouden zijn. De schrijver van het boek komt tot dezelfde conclusie. Hij heeft immers in 1755 Mijdrecht bezocht. In het hedendaagse Nederlands en enigszins bewerkt laten wij hem nu maar zelf aan het woord.

OOGGETUIGE-VERSLAG VAN TOEN

Mijdrecht is gelegen op gelijke afstand tussen Thamen en Wilnis. Het is een schoon, gezellig en opge-ruimd dorp, waar vele fraaie en aanzienlijke huizen zijn gebouwd.

De huizen zijn gelegen aan een rechte straat die zo lang is als het dorp zelf. De weg is bestraat met gele en rode klinkerstenen. Vroeger was hier een voornaam kasteel, dat Giesdorp werd genoemd, met schone lanen en landerijen.

Rondom de gracht van het kasteel waren twee bruggen. Het kasteel is thans een ruïne en behoort nu aan jonkheer D.C. van de Kapelle, heer van Mijdrecht.

De buitengrens van Mijdrecht is gelegen bij het in Holland gelegen Waverveen en gaat dan van hieruit langs de Amstel tot aan de Uithoornse Tolbrug. Vandaar verder langs de zogenaamde Mennonietenbuurt, de Kromme Mijdrecht en De Hoef tot aan de Driehuizer Molen onder Wilnis. Er is ook nog een weg, die Zuwe genoemd wordt en loopt van de Uithoornse brug tot aan het dorp waar een ophaalbrug is. Wanneer men over deze brug gaat, komt men in de bovenbeschreven straat met de gele en rode klinkerstenen. Via deze straat komt men uiteindelijk in Wilnis.

VEEL WATER

Van de kant van Waverveen tot aan de Amstel ziet men om Mijdrecht heen hoofdzakelijk water. Aan de Veldzijde tussen de Amstel en de Mijdrechtse Dijk is nog land, met uitzondering van een poel of veenplas in de Hollandse polder langs de Mijdrechtse Zuwe. De Zuwe heeft hierdoor veel van het water te lijden en moet daarom jaarlijks verstevigd worden met palen en takkenbossen en door het ophogen met puin. Dit

kost veel geld. Vandaar dat men overweegt om de plassen droog te malen. Er is nog een reden. Gedurende de afgelopen 50 jaar zijn de huizen ten noorden van de brug in verval geraakt omdat de gronden eromheen bijna allemaal weggeveend zijn en de bewoners van die huizen niet meer, zoals vroeger, van de veenderij kunnen bestaan.

BESTUUR EN RECHTSPRAAK

Het bestuur van Mijdrecht bestaat uit een baljuw, die dit tevens over de gehele proosdij is, de schout, die zijn ambt ook uitoefent in Wilnis en Westveen, vijf schepenen en een secretaris. Deze laatste is ook secretaris van Thamen, Wilnis en Westveen. Bovendien is er nog een bode.

Het wapen van Mijdrecht bestaat uit een wit lam of een gekroond Agnus Dei. In Mijdrecht staan 235 huizen en het aantal inwoners bedraagt tenminste 1175. Zij vinden hun bestaan in de uitoefening van de veehouderij, de visserij en het winnen en verkopen van turf.

De proosdij heeft hoge, lage en middelbare rechtspraak en tevens de bevoegdheid om de benoeming van predikanten goed-, of af te keuren.

De rechtspraak is als volgt geregeld. Elke eerste dinsdag van de maand wordt te Mijdrecht recht gesproken in civiele zaken en voor de inwoners van Thamen wanneer de schout en schepenen van Thamen mede in de rechtbank zitten. In criminele zaken staan de ingezetenen van Mijdrecht, Wilnis, Thamen en Uithoorn terecht in Mijdrecht. In de rechtbank hebben dan zitting de schout en schepenen van Mijdrecht en de schout en twee schepenen van Wilnis.

De veroordeelde in civiele zaken voor een rechtbank onder de proosdij van Sint Jan, kan in beroep gaan bij de rechtbank te Mijdrecht, of bij het gerechtshof te Utrecht.

In de proosdij zijn zes notarissen en twee procureurs werkzaam.

DE KERKEN

De hervormde kerk van Mijdrecht (zie afbeelding) is over de gehele lengte met de toren, die meer naar binnen staat, 46 stappen lang. Namelijk van binnen 18 stappen en buiten de toren 18 stappen breed. Het kruis is 10 stappen lang en breed 20 stappen. Volgens de Toscaanse manier van bouwen ondersteunen tien pilaren het kapwerk.

In de toren, welke 187 voet hoog is, hangen twee klokken, waarvan er een bijzonder mooi is uitgevoerd. Binnen in de kerk hangen twee fraaie koperen kaarsenkronen. Uit de overblijfselen in de ramen kan men vaststellen dat hier indertijd prachtige gebrandschilderde ramen zijn geweest. Die zijn door de Franse troepen tijdens de plundertochten in 1672 en 1673 vernield. In de kerk hangen drie wapens van voormalige proosten en in het koor bevindt zich de grafkelder van de vroegere proost, de heer Cornelis Beernink, die hier in 1727 is bijgezet.

De stoelen in de kerk zijn keurig opgesteld. De preekstoel en de banken van de kerkeraad zijn zeer eenvoudig. Dit in tegenstelling tot die van de proost welke van zijn wapen is voorzien.

De naamlijst van de predikanten in de kerk begint pas in 1624, het jaar waarin deze kerkelijke gemeente wordt afgescheiden van Thamen.

De genoemde predikanten zijn: Johannes Oucopius, die na de afscheiding van Thamen in Mijdrecht blijft. Hij is in het najaar van 1648 overleden.

Johannes van Ameloveen. Alhier beroepen in 1651. Bevestigd 23 maart en overleden in oktober 1678.

Batholomeus Grouwels. Beroepen in 1679. Op 31 augustus 1679 bevestigd en in 1680 vertrokken naar Oost-Indië.

Ruthgerus van Bommel. Beroepen in 1681. Bevestigd op 30 april 1681. Was in 1689 veldprediker. Overleden 12 augustus 1692.

Abraham van Heycoop. Beroepen in 1692 en op 19 oktober van hetzelfde jaar overleden.

Eleazer van Eyndhoven. Na veel geharrewar in 1696 beroepen en op 27 december 1696 bevestigd. Overleden 23 augustus 1753.

Nicolaus van Echteren. Beroepen in 1755 en bevestigd op 14 september.

Deze laatste is nog steeds voorganger van de gemeente welke omstreeks 250 lidmaten telt en de gelovigen de weg wijst om door de "Enge Poorte" te gaan. Het tractement van de predikant bestaat uit een vast bedrag, waarbij nog komt het vrije genot van de woning.

Te Mijdrecht zijn ook kerken van andere kerkgenootschappen aanwezig.

In de Kromme Mijdrecht, de zogenaamde Mennonietenbuurt, bevindt zich een doopsgezinde kerk, waarvan de voorganger is ds. Van Dam. Deze gemeente is niet groot en neemt eerder af dan toe.

Op de weg van Mijdrecht naar Wilnis staat de Rooms-Katholieke kerk.

De pastoor hiervan is Nicolaus Galiani, een wereldheer die uit Utrecht afkomstig is. De pastoor is tevens verplicht tweemaal per week nog een andere kerk, die niet ver van de voorgenoemde is gelegen, te bedienen. Deze kerk valt echter binnen het grondgebied van Wilnis.

MEDISCHE ZORG

Mijdrecht heeft een dokter die afgestudeerd is in de medicijnen en drie chirurgijns waar de zieke inwoners naar toe gaan en gelukkig ook vaak de gezondheid weer hervinden.

ONDERWIJS

Het aantal kinderen dat de school bezoekt bedraagt gedurende de zomer en de winter door elkaar gerekend, zelden meer dan 30. Het maandelijks schoolgeld is voor spellen en lezen 3, schrijven 5 en cijferen daarboven 7 stuivers. Het jaarlijkse tractement van de onderwijzer, die zoals op de meeste dorpen tegelijk koster en voorlezer is, bedraagt niet meer dan 30 gulden. Waarbij nog komt 6 stuivers voor het neerzetten van de stoelen in de kerk en 5 stuivers voor elk huisgezin.

Deze laatste inkomsten moeten wij echter als niet wetende voorbijgaan.

DIVERSEN

Vanuit Mijdrecht vaart ook een schipper met zijn schuit op Utrecht en Amsterdam. De vertrektijd naar Utrecht is op vrijdagavond om 6 uur. De passagiers betalen voor een plaats in het ruim 5 en in de roef 6 stuivers per persoon.

De vertrektijd naar Amsterdam is op zondagavond en de vervoerprijs is dan in het ruim 3 1/4 en in de roef 5 stuivers.

De jaarmarkt of kermis wordt in Mijdrecht gehouden op zondag na de feestdag van St. Petrus banden, in augustus. Wanneer deze dag echter op een zondag valt dan is het dezelfde dag.

Mijdrecht heeft drie voorname logementen of herbergen.

Als eerste de "PRINS VAN FRIESLAND", waarin ook het "rechthuys" wordt gehouden. De andere zijn: "HET WAPEN VAN AMSTERDAM" en "HET RAD VAN AVONTURE".

SLOT

Tot zover de beschrijving van Mijdrecht zoals de geheimschrijver het in 1755 heeft bezocht. Het boek is in 1759, dus vier jaar later, uitgegeven.

Zoals eerder opgemerkt is ook Wilnis hierin uitvoerig beschreven. In een van onze volgende edities komen wij daarop terug.

*

A A N R T E D T N C

Een oud lid biedt onderstaande topografie, kaarten, boeken en documenten welke betrekking hebben op deze streek te koop aan. Wanneer u interesse heeft kunt u contact opnemen met onderstaand adres:

R. Engers
Residence Le Jardin
Looiersgracht 91
1016 VC AMSTERDAM
tel. 020 6222124

Het dorp Wilnis, kopergravure door H. Schouten. Uitgegeven door E Maaskamp. Circa 1805, 17x20, Zeldzaam gekleurd certificaat.
f. 650,— inclusief lijst.

Provincie Utrecht, blad met zegels, met in het midden het wapen van Mijdrecht, blad album met gekleurde wapens van 9 steden. koffie HAG.
f. 100,— inclusief lijst.

Kopergravures. De kerk te Kudelstaart/de Vrouwenakker bij den Uithoorn door H. Spilman.
f. 375,— inclusief lijst.

Zogeheten Kuyperkaartje uit de Atlas uitg. Hugo Suringar te Leeuwarden. Mijdrecht circa 1866 (2600 Inwoners).
f. 125,— inclusief lijst.

Idem van Wilnis circa 1665 (<1700 inwoners).
t. 125,— inclusief lijst.

Idem Vinkeveen/Waverveen 1878, Zeldzaam,(2455 Inwoners).
f. 155,— inclusief lijst.

Geheime stafkaart 1924, Schaal van 50.000, herzien 1922.
f. 45,—

De Ronde Venen, sociaal geografisch proefschrift van F.H. de Bruyne, 1939, 208 biz.
f. 75,—

Utrechts jaarboekje 1897.
f. 35,—

Gravure Spilman 1745. Het dorp Tamen langs de Amstel te zien. De Uithoorn op Tamen ziende. J. de Beijer. Samen op een blad.
t. 375,— inclusief lijst.

De kerk te Kudelstaart. De Vrouwenakker bij den Uithoorn. Gravure en tekening H. Spilman. Samen op een blad.
f. 365,— Inclusief lijst.

Brand aan den Uithoorn. Gravure van Reinier Vinkeles. naar een tekening van J. Buys. 1781.
f. 175,— inclusief lijst.

Gedenkzull der VII Verenigde Provinciën 1796. J.G. Visser, deel 2 andere belangrijke steden. Uithoorn f. 150,— inclusief lijst.

Uithoorn, gezigt op de kerk aan de Amstel. Thaaenkerk.

HET GEMEENTEHUIS VAN WILNIS

De ouderdom van een gebouw kan men, als het een prominent bouwwerk is veelal aflezen aan muurankers of gevelstenen. Zo ook het voormalige raadhuis van Wilnis. In de gevels komen zelfs een drietal van dergelijke stenen voor. Eén uit 1862. één uit 1915 en één uit 1920.

In Wilnis stond het raadhuis echter niet op zichzelf maar voor dat huis der gemeente bevindt zich sedert mensenheugenis een indrukwekkende en tot de verbeelding sprekende boom : DE PLATAAN. Over het gebouw en deze boom gaat het volgende verhaal.

Het raadhuis

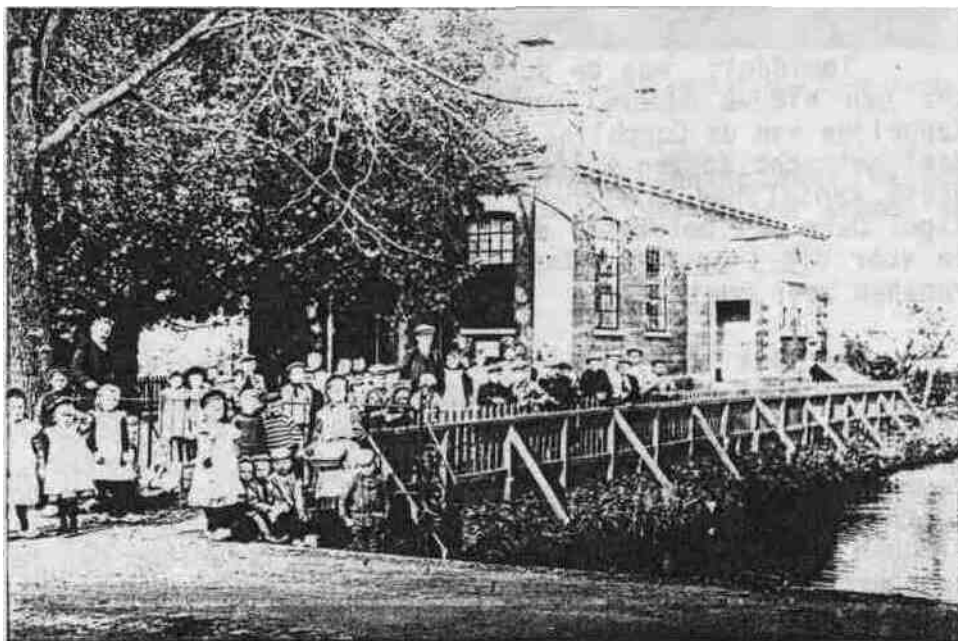
De school uit 1862.

In het midden van de vorige eeuw was er in Nederland op politiek, maatschappelijk en kerkelijk terrein veel te doen omtrent de vrijheid van het onderwijs. De vrijheid van het geven van onderwijs was wel in de Grondwet geregeld maar de daarmee samenhangende financiële gelijkstelling tussen openbaar en bijzonder onderwijs was nog niet tot stand gekomen. Mede als gevolg van deze "schoolstrijd" werden de eisen aan het onderwijs te stellen steeds strenger hetgeen zich manifesteerde in het verbeteren van bestaande scholen of het bouwen van nieuwe. Hoewel er nog geen leerplicht bestond werden de scholen toch door een respectabel aantal leerlingen bezocht. Er bestond slechts één school en dat was zoals gebruikelijk in die tijd een door de gemeente bestuurde openbare school.

Omstreeks 1860 moest aan de reeds in 1826 verbouwde dorps-school (het gebouw dateerde uit het midden van de achttiende eeuw) aanmerkelijke verbeteringen worden aangebracht om zowel bouwkundig als onderwijskundig te kunnen voldoen aan de wettelijke eisen. Er werden plannen gemaakt en in de raadsvergadering van 21 september 1860 werd de omvang van de school bepaald op een breedte van 7 el en een lengte van 19 el. De school werd geschikt geacht voor 160 leerlingen.

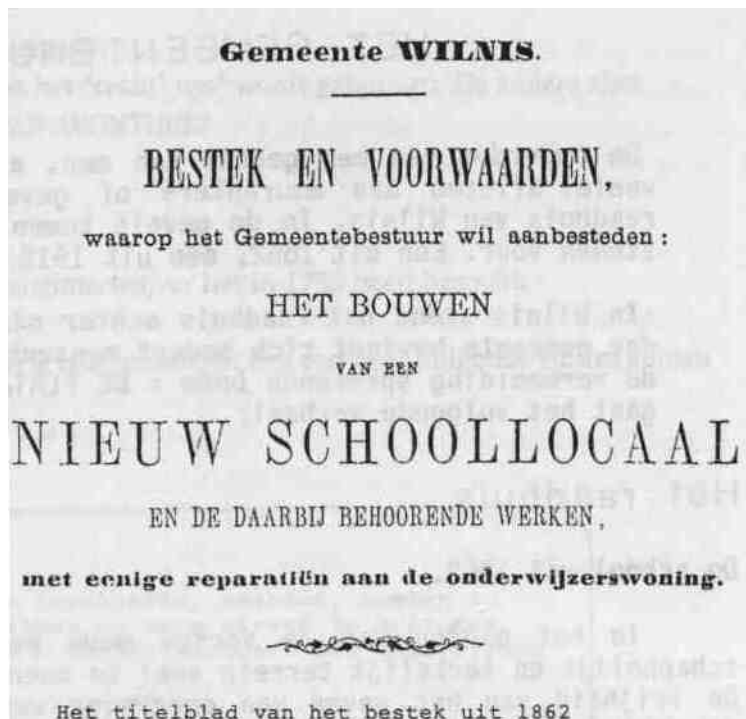
De heer I. de Vries, tevens dorpsstimmerman, moest het bestek maken. Er deed zich echter een probleem voor. Waar zou men onderwijs moeten geven gedurende de afbraak van de bestaande school en de bouw van de nieuwe.

In de raadsvergadering van 3 september 1861 komt een wijziging van het bestek aan de orde en wordt tevens over vervangende schoolruimte van gedachten gewisseld. Het raadslid en tevens wethouder Corneli's van Sevenhoven stelt voor een kampje, gelegen ten westen van het schoolgebouw, in het bezit van Hendricus Bots trachten te kopen. Dit voorstel wordt aangenomen. Enkele weken later op 23 september van dat jaar besluit de raad tot aankoop. Over dit perceeltje grond straks meer.

De eerste openbare school op deze plaats uit 1862.

Op 15 maart 1862 vindt in het provinciehuis, ten overstaan van een commissie uit Gedeputeerde Staten, de Hoofdingenieur van de Waterstaat en de burgemeester van Wilnis bij inschrijving en opbod de aanbesteding plaats. De laagste inschrijver is Arie Vermist uit Uithoorn voor een bedrag van f 8.200,--. De eerdergenoemde de I. de Vries is de hoogste inschrijver met een bedrag van f 10.700,--. Er komt evenwel een kink in de kabel. Wat de oorzaak is kan niet meer worden nagegaan maar op 5 april 1862 vindt een herbesteding plaats voor het zelfde college. Laagste inschrijver is nu Petrus Dankloff te Mijdrecht voor een aanneemsom van f 7.700,--. Bij het opbieden, beginnende bij f 6.000,--, wordt niet afgemijnd zodat Dankloff de school mag bouwen.

De eerste steen wordt gelegd op 13 juni 1862 door de elfjarige leerling van de school Thomas van der Does, een jonger familielid van de Polderschout Jacob van der Does. Thomas heeft de geschiedenis van de school slechts kort mee kunnen maken want hij overleed reeds op twintigjarige leeftijd in 1871.

De school uit 1915.

Inmiddels was de schoolstrijd landelijk verder ontbrand. Dit leidde in 1878 tot een nieuwe onderwijswet genoemd naar de minister van binnenlandse zaken Mr. Kappeijne van de Coppello. Met een volkspetitionement heeft het confessionele volksdeel getracht Koning Willem III te bewegen de wet niet te ondertekenen. Ondanks het grote aantal handtekeningen heeft de Koning de wet met zijn handtekening bekrachtigd. Deze wet betekende een aanmerkelijke verbetering voor het onderwijs maar door de voor die tijd hoge eisen werd het stichten van bijzondere scholen om financiële redenen zeer moeilijk.

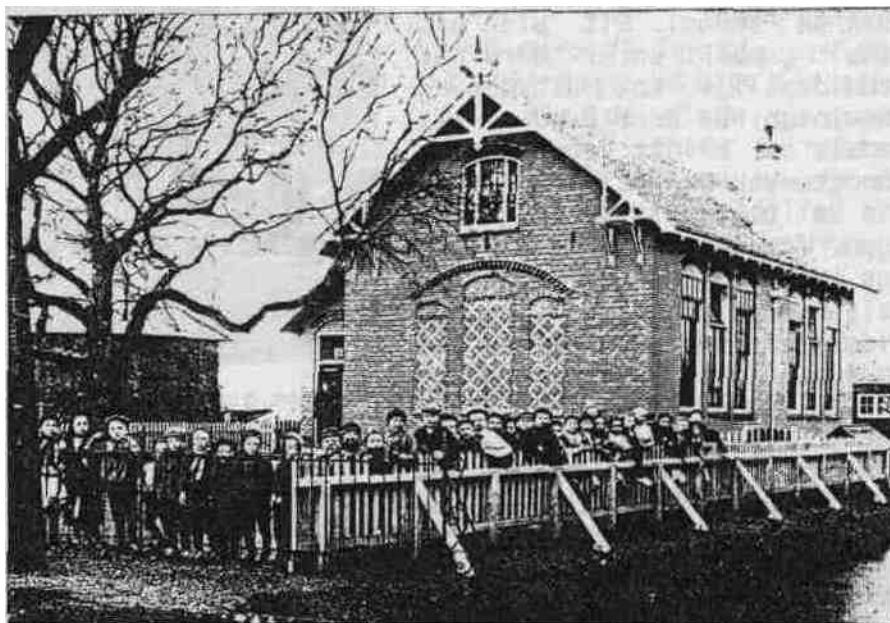
Maar ook in die tijd werd aan het voldoen aan de eisen geen grote prioriteit gegeven. Eerst op 29 juli 1913 komt het schoolgebouw weer in de raad aan de orde. Op last van de schoolopziener, de voorloper van de inspecteur van het onderwijs, moeten voor 1 januari 1914 belangrijke verbouwingen plaatshebben. De gemeente-opzichter de heer J. Brouwer dient twee plannen in n. l. één voor verbouw van f 7.848,- en één voor nieuwbouw van f 9.000,--. De gemeenteraad behandelt op 7 november 1913 de plannen maar gezien de hoge kosten en de terugloop van het aantal leerlingen op de openbare school (de meeste leerlingen uit Wilnis bezoeken reeds bijzondere scholen) schrikt de raad voor deze plannen terug. Hij verzoekt de schoolopziener ontheffing te verlenen van de eisen omdat de school dateert van voor de tot stand koming van de wet van 1878.

De schoolopziener weigert de ontheffing te verlenen en meent dat de fundering van de school niet meer optimaal is. De raad legt zich neer bij de mening van de schoolopziener en geeft de heer Brouwer opdracht een plan te maken dat niet meer mag kosten dan f 7.000,-. De gemeente-opzichter kan gezien de eisen niet anders dan een plan indienen van f 8.600,-- en hierover maakt men zich zo kwaad, dat de arme man nog éénmaal de kans krijgt een plan van f 7.000,-- in te dienen anders wordt hij als opzichter ontslagen. Raadslid K. van der Does vindt deze laatste maatregel veel te ingrijpend en stemt tegen dit voorstel.

De heer Brouwer was echter niet erg onder de indruk en dient diplomatiek twee plannen in. Een vernieuwingsplan van f 7.500,-- en een verbouwplan van f 4.800,--. De raad kiest op 23 januari 1914 voor het laatste plan met de stemmen van W. van Sevenhoven en J. de Groot tegen. Nu gaat de schoolopziener dwars liggen en gaat niet akkoord met een verbouwing. Burgemeester en wethouders zijn dit heen en weer gepraat zat en verklaren niets meer te willen doen en laten de zaak op zijn beloop. Ten slotte neemt de raad het initiatief en besluit het nieuwbouwplan van 23 januari 1914 toch maar ter beoordeling in te zenden. Op 21 oktober d.a.v. stemt de schoolopziener in met dit plan. Op 9 december 1914 stemt de raad, kennelijk geen goedkopere uitweg meer ziende, uiteindelijk in met de vernieuwing van de school.

De aanbesteding vindt plaats en J. van der Helm uit Mijdrecht is de laagste inschrijver. Bij de afrekening van het meer- en minderwerk na afloop van de werkzaamheden bleken de totale kosten van de vernieuwing aanmerkelijk boven de raming van f 7.500,-- uit te komen. De afrekening die in het archief werd gevonden en door de gemeentearchitect aan het gemeentebestuur werd gezonden komt uit op een eindbedrag van f 9.044,32. Van enige reactie van de gemeenteraad is niets terug te vinden. Het tweeklassige schooltje wordt in gebruik genomen op 14 september 1915. Als bij-

De school uit 1915. Het gebouwtje heeft duidelijke Jugendstil kenmerken.

melden, dat de raad op 14 mei 1915 ondanks de naar zijn mening veel te hoge uitgaven toch bestuit aan de kinderen bij de opening van de vernieuwde school een tractatie te geven.

Het raadhuis In 1920 en daarna.

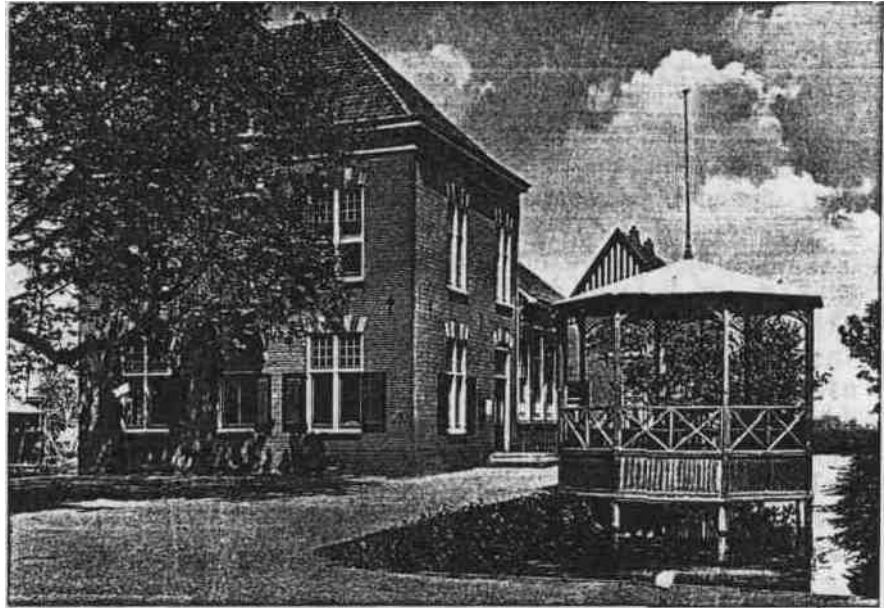
Sinds 1821 maakten de toenmalige gemeenten Oudhuizen en Wilm's en Westveen gebruik van de "Regtkamer van Hermanus van Os". Hermanus van Os was veehouder in Wilnis die kennelijk een gedeelte van zijn boerderij beschikbaar stelde aan het gemeentebestuur om vergaderingen te houden. Later is men verhuisd naar het perceel van K. de Ruiter, die een hotel hield in De Vergulde Wagen, alwaar een achterkamer als "Regtkamer" werd ingericht. De gemeentesecretarie was gevestigd in het aangrenzen woonhuis. De bovenverdieping van dit huis werd gebruikt als logeerruimte (vier hotelkamers) voor De Vergulde wagen.

In de loop der jaren ontstond er onvrede over de vestiging van de gemeentelijke organisatie. De werkzaamheden vermeerderden zich terwijl men de huur voor de in gebruik zijnde ruimten te hoog vond. Na een tijdelijke bijlegging van de onenigheid "in 1913 deden de zelfde problemen zich enige jaren later weer voor. Met de toenmalige hotelhouder de heer Priemus werd geen nieuwe overeenkomst gesloten zodat moest worden omgezien naar een andere, liefst eigen huisvesting.

De in 1915 vernieuwde openbare school moest worden gesloten omdat er van de in 1915 nog aanwezige 40 leerlingen steeds meer kinderen werden geplaatst op één van de drie bijzondere scholen (2 P.C. scholen in Wilnis en 1 R.K. school in Driehuis).

Met de aanneming van de Lager-onderwijswet 1920 in het verschiet was het duidelijk dat de openbare school geen levensvatbaarheid meer had.

Het plan werd opgevat om het raadhuis te vestigen in de leegstaande openbare school. De gemeente-opzichter J. Brouwer, die de school ook had vernieuwd, kreeg opdracht een plan te maken voor een eigen raadhuis met gebruikmaking van de school. Dit plan was snel gemaakt en er werd ook onmiddellijk tot uitvoering besloten. De heer Brouwer was zoals nu blijkt goed op de hoogte van de ontwikkelingen in de bouwkunst van zijn dagen. Zowel aan zijn plan voor de vernieuwing van de school als voor de bouw van het voorste gedeelte van het gemeentehuis is de invloed van de in begin van de twintigste eeuw bekende Jugendstil of Art Nouveau herkenbaar. Het was tevens het laatste werk dat Brouwer voor de gemeente tekende. Hij kreeg in 1921 eervol ontslag wegens het bereiken van de pensioengerechtigde leeftijd. Zijn opvolger werd de heer B. J. van Rinsum uit Montfoort.

De tot gemeentehuis omgebouwde school. Rechts staat de muziktent boven de sloot (thans Raadhuisstraat).

De ingebruikneming had plaats op 25 februari 1921. Burgemeester Padmos wees op de uitbreiding van de gemeentelijke bemoeienissen en op de groei van het aantal inwoners sedert de bouw van de eerste school. Het inwonertal van Wilnis en Oudhuizen bedroeg bij de gemeentelijke herindeling die in 1857 plaatsvond 1796. In 1921 was het inwonertal gekomen op 2565. Het bestuur en de administratie kregen de beschikking over de raadzaal als vergaderruimte, een kamer voor de burgemeester en een kantoor voor de secretaris en de gemeenteontvanger. Het was een enorme vooruitgang. Deze werd gecompleteerd door een aansluiting op het telefoonnet.

Door de bouw van het gemeentehuis kreeg Wilnis bovendien de beschikking over een vergaderlokaal. Het meest noordelijke van de twee schoollokalen bleef in stand en werd in de loop der jaren voor vele doeleinden gebruikt. Veel verenigingen hebben er vergaderd, er werden o. a. landbouw- en middenstandscursussen in gegeven, een kleuterschool was er gevestigd en de gemeentelijke technische dienst is erin gehuisvest geweest tot ook dit lokaal benodigd was voor de steeds verder uitdeinende gemeentelijke administratie. Er vond in 1967 een interne verbouwing plaats waardoor een splitsing van de secretarie in twee afdelingen kon worden doorgevoerd. Financiën bleef in het bestaande kantoor en algemene en burgerzaken werden ondergebracht in het voormalige schoollokaal. De technische dienst verhuisde naar Mijdrecht.

Door de steeds verdergaande overheidsbemoeiingen en de voor het dorp Wilnis abnormaal grote uitbreiding in Veenzijde I, waardoor het aantal inwoners in slechts enkele jaren bijna verdubbelde, werd de huisvesting van de gemeentelijke administratie een steeds groter probleem. Maar het geld in de overheidskas ontbrak om een grote verbouwing of vergroting van het gebouw te kunnen financieren. In 1975 kon in het kader van de subsidiëring van de werkverruiming in de bouwsector beslag worden gelegd op een bedrag van f 185.000,--. In de vergadering van de raad van 11 november 1975 werd besloten tot aanbouw over te gaan van kamers voor de burgemeester en de secretaris, de bouw van een archiefruimte alsmede een keukentje en toiletten. In genoemde vergadering waarschuwde het raadslid B. J. van Strien reeds dat de onder-

havige verbouwing slechts tot 1980 voldoende zou zijn. Zijn gelijk heeft hij inderdaad gekregen. Want reeds na korte tijd bleek verdere uitbreiding noodzakelijk.

In de jaren 1980-1981 kwam onder architectuur van de heer E. Schreurs te Vinkeveen een volledige verbouwing van het gemeentehuis tot stand. Bij de aanbesteding bleek de fa. H.G.Niesing te Woerdense Verlaat het laagste te hebben ingeschreven en dit bedrijf heeft het werk ook uitgevoerd. De hal werd uitgebroken en kon als ontvangruimte gaan dienen hetgeen veelvuldig in de volgende tien jaren is gebeurd. Daarnaast werd aan de noordzijde een vleugel aangebouwd met een nieuw archiefkuis, werkkamers voor de hoofden van de afdelingen, kantoorruimten en op de verdieping een tweetal vergaderruimten. Deze verbouwing heeft een bedrag geveerd van f 950.000,—.

Door de gemeentelijke herindeling per 1 januari 1989 werd de functie van het raadshuis als bestuurlijk centrum van de gemeente Wilnis beëindigd. Het is tot eind augustus 1991 in gebruik geweest bij directie V.R.O.M. van de nieuw gevormde gemeente De Ronde Venen. Deze gemeente heeft echter gemeend het gebouw te moeten afstoten. Het langst bij de gemeentelijke overheid in gebruik zijnde gebouw in de gemeente De Ronde Venen werd eind oktober 1991 verkocht aan een particulier in Wilm's. Het gebruik in de toekomst is nog onzeker. Eén ding staat vast; de fraaie voorgevel moet in stand blijven.

De plataan

Nauw verbonden met het raadhuis en daarmee met het dorp Wilnis is de grote wijd-armende plataan op de parkeerplaats. Hij is voor Wilnis een symbool geworden. Zo zelfs dat deze boom op de herinneringspenning uitgegeven ter gelegenheid van de viering van 900 jaar Wilnis in gestyleerde vorm voorkomt. Over dit beeldbepalende object is menigmaal gesproken en bestuurlijk veel discussie is gevoerd. In die discussie kwamen dan steeds twee vragen naar voren waarop men in feite geen antwoord wist. Ten eerste hoe oud is de plataan en ten tweede wanneer gaat hij dood. Ondanks de discussie heeft men steeds getracht de boom te behouden en zijn leven te rekken. Het zou een verlies voor het dorpsgezicht betekenen als hij uit het dorpsbeeld komt te verdwijnen.

De gezondheid van de boom

Voor het eerst komt de gezondheid van de boom ter sprake in een notitie van de toenmalige gemeente-secretaris de heer J.L.J. van Oeveren van 16 juni 1955. Hij constateert:

"Onze prachtige plataan voor het raadhuis kwijnt. Op mijn verzoek heeft de "gemeente-architect aan een deskundige gevraagd of er iets aan te doen zou "zijn de boom tot nieuw leven te brengen, maar deze heeft een zwaar hoofd in "een volledig herstel".

Het gemeentebestuur schakelt de Plantenziektkundige Dienst uit Wageningen in en ook vanuit die hoek komen geen opwekkende berichten. Het kwijnen wordt geweten aan de ouderdom van de boom. Er wordt rottingsproces geconstateerd en er wordt verteld, dat men er niet ,ersteld van moet staan als het binnen één tot vijf jaren met de boom gedaan zal zijn. De conclusie luidt: er is niets tegen te doen. Overigens worden er wel maatregelen genomen tegen verder verval van de boom. Enige slechte stukken worden eruit gesneden en opgevuld met beton en het dode hout wordt uit de kruin gesnoeid en na vijf jaren staat de boom er nog steeds hoewel nog immer kwijnende.

In de jaren 1972 en 1973 komt de boom wederom uitgebreid in de publiciteit. Het gaat nog steeds niet goed met de plataan. Een tuin- en landschapsarchitect schrijft aan het gemeentebestuur dat het opmerkelijk is dat deze plataan een omvang en een ouderdom heeft bereikt, die afwijken van het biologisch normale. Om de boom

te kunnen behouden wordt advies gevraagd aan de gebroeders Copijn, erkende boomchirurgen te Groenekan. Deze deskundigen zien wel mogelijkheden maar dat gaat geld kosten n. 1. f 3.400,--. Dit houdt onder andere in dat een gedeelte van het kort daarvoren gerenoveerde parkeerterrein moet worden verwijderd.

Noch het college van burgemeester en wethouders noch de raad zien kans dit geld te fourneren. Er komt bovendien een aktie op gang onder de bevolking om de boom te "redden". Naar aanleiding van een vraag van mevrouw J.M.O. Roling-Wijnen tijdens de raadsvergadering van maart 1973 komt de discussie weer op gang. Het gemeentebestuur heeft advies van de bomenstichting gevraagd en de burgemeester vindt het beter om met een aktie onder de bevolking te wachten tot zeker is of de plataan kan worden behouden. Wethouder J.J.A. Brey zegt bij deze gelegenheid, dat hij meer verstand van bomen heeft dan de gehele gemeenteraad. Hij vindt het zonde om het in het parkeerterrein geïnvesteerde geld op te offeren aan "Een natuurmonument dat aan aderverkalking lijdt". De heer G. Kool zegt: Die boom is oud en der dagen zat en gaat sterven. Gewoon een jong 'boompie' planten".

Het advies van de bomenstichting is ook niet gunstig en in de raad van mei 1973 wordt met een stemmenverhouding van 9 tegen 2 besloten niets aan de boom te doen. Zodra hij gevaar gaat opleveren voor de omgeving zal tot rooien worden overgegaan.

Het is nu 1991 en de boom staat er gelukkig nog steeds en verkeert kennelijk in een betere conditie dan enige jaren geleden daarmede het vakmanschap van vele bestuurlijke en technische deskundigen gelogenstraffend. Als die boom zou kunnen lachen dan was het een vrolijke boel op het dorp. Is het herstel misschien een gevolg van de grotere ruimte die hij heeft gekregen bij de renovatie van het parkeerterrein in 1981? Toen zijn de in de loop van de jaren opgebrachte hoogovenslakken verwijderd en is een klinkerbestating aangebracht. Het is te hopen dat er nog vele jaren gediscussieerd kan worden over het "monument voor het gemeentehuis". Zolang er gediscussieerd wordt staat de boom er nog en dat is belangrijk.

De ouderdom van de boom

Over de ouderdom van de boom doen verschillende verhalen de ronde. Velen hebben zonder enige documentatie een raming gemaakt van zijn ouderdom. Een schitterend maar niet op waarheid berustend verhaal is dat de plataan "is geplant bij de omwenteling in 1795 en "is gebruikt als "vrijheidsboom", waar omheen men gedanst heeft onder het uitroepen van de leus van de Franse revolutie "vrijheid, gelijkheid en broederschap".

. Een dorpsgezicht van omstreeks 1912 met uiterst links het schoolhuis, waarachter de school heeft gestaan uit 1826. .

Een ander verhaal, dat dichter bij de waarheid ligt werd in 1953 verteld door Boudewijn van Leeuwen. De plataan voor het raadhuis zou zijn geplant bij de bouw van de openbare school in 1829 tegelijk met drie andere bomen langs de Dorpsstraat. Er hebben inderdaad drie bomen gestaan maar dat waren iepen die in verband met het uitbreken de iepenziekte moesten worden gerooid. De openbare school is evenwel niet

in 1829 gebouwd maar zoals we in het voorgaande hebben gezien in 1862. Het jaartal is dus onjuist.

Om het dorp Wilnis halverwege de vorige eeuw enigszins te begrijpen dient eerst inzicht te worden gegeven van de toenmalige plaatselijke situatie. Die week nogal wat af van hetgeen wij nu als dorp en Dorpsstraat ervaren. Ten eerste was de bebouwing minder dicht met op vele plaatsen nog open stukken en ten tweede was men nog niet begonnen met het droogmaken van de polder Groot-Mijdrecht. Men had dus vanuit het dorp rechtstreeks zicht op die grote waterplas. De ringvaart was nog niet gegraven en toch sprak men over de Dorpsvaart of de Achtervaart. Van straatnaamgeving zoals wij die nu kennen was nog geen sprake. De gehele weg tussen de gemeentegrenzen, dus ook de Dorpsstraat en de Oudhijzerweg, werd "Heerenweg" genoemd. Het is bij velen bekend en ook op oude prenten staat het aangegeven dat de N. H. Kerk alleen kon worden bereikt via een ophaalbrug die was gelegen aan het einde van de huidige Kerkstraat. Bij rioleringswerkzaamheden enige jaren geleden is men terplaatse op de landhoofden van deze brug gestuit. Deze brug lag over de betreffende vaart. De vaart liep vanaf de Heinoomsvaart in de richting van de kerk. Het was een vrij breed water dat we nu kunnen situeren ten zuiden van de huidige Koningin Julianastraat. De vaart is in de loop der jaren gedempt maar nog steeds doen zich zakkingen voor. Men kan de loop van de vaart nog steeds volgen door de lage plaatsen te zoeken in het terrein vanaf de Heinoomvaart via de bejaardenwoningen achter het gemeentehuis, onder de woningen door naast de voormalige brandweergarage, door het parkeerterrein aan de Raadhuisstraat, onder het schoolplein en een gedeelte van de Julianaschool door naar het einde van de Kerkstraat. De kerk lag ten noorden van deze vaart en aangezien het vaarwater betrof was een ophaalbrug naar de kerk noodzakelijk.

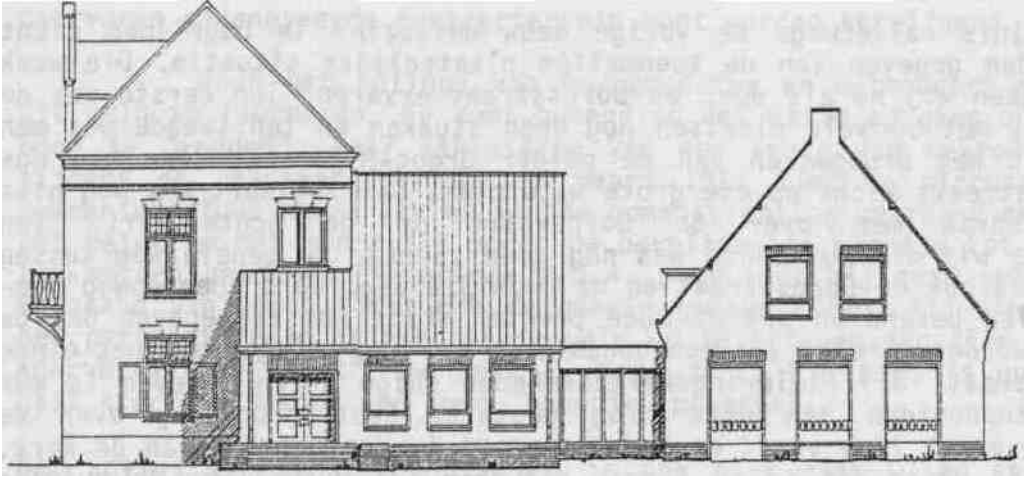
De reeds eerder genoemde Hermanus van Os kwam in 1859 te overlijden. Aangezien hij tweemaal getrouwd is geweest en bij beide vrouwen kinderen heeft gekregen was de verdeling van de erfenis een moeilijke zaak mede omdat ook aangetrouwde kinderen zich ermee bemoeiden. De eigendommen waaronder een boerderij, weiland en water werden tijdens een op 16 februari 1860 gehouden veiling, vermoedelijk een zogenaamd boelhuis, openbaar verkocht. Een van de kopers was de Wilnische grutter Hendricus Bots. Hij kocht een stukje weiland gelegen ten westen van de school en het schoolhuis ter grootte van achtenzeventig roeden en veertig ellen voor een koopsom van f 160,--. De school en het schoolhuis waren gelegen op de hoek van de Dorpsstraat en de Raadhuisstraat op de plaats waar nu het postkantoor is gevestigd. Het strekte zich in noordelijke richting uit over het terrein waar nu de woningen Raadhuisstraat 2, 4 en 6 staan. Naast de school lag een brede sloot die in verbinding stond met de Dorpsvaart of Achtervaart. Boven deze sloot heeft in later jaren de muziektent gestaan. Het weiland gelegen naast deze sloot werd dus gekocht door genoemde Hendricus Bots.

Hendricus Bots heeft dit perceeltje in bezit gehad tot 27 februari 1862 toen hij het doorverkocht aan de gemeente voor de bouw van de nieuwe school. Maar hij verkocht niet het gehele perceel want uit de koopakte van de gemeente blijkt dat hij minder verkoopt dan hij heeft aangekocht en dat er ten noorden van het weiland twee eigenaren aanwezig zijn die in de akte van 16 februari 1860 nog niet worden genoemd, In de koopakte komt de volgende omschrijving van het aangekochte voor :

Een kampje Weiland of dijkstukje en water gelegen onder Wilnis in den polder beoosten Heinoomsvaart, aan de Veenzijde, strekkende voor van den Heerenweg Noordwaarts op tot op den eigendom van Cornelis van Sevenhoven en Paulus Boon; helend ten Oosten het Schoolgebouw der gemeente Wilnis en ten Westen Evert Hots; bij het kadaster bekend in Sectie A, onder de nummers 703 en 704 ter grootte van zeventien roeden zeventig ellen.

De genoemde Cornelis van Sevenhoven is de zelfde, die in de raad met het voorstel tot aankoop van het naast de schoolgelegen weiland was gekomen. De koopsom die werd bedongen bedroeg f 450,-. Hendricus Bots had een goede zaken gedaan. Hij

verdiende in twee jaar f 290.- vermeerderd met de verkoopsom van het noordelijke gedeelte van het weiland.

Schetstekening van de oostzijde van het raadhuis. Verbouwplan 1980/1981.

In het zeer nauwkeurig opgestelde bestek voor de bouw van de nieuwe school komen we wat meer te weten over het stukje weiland, dat door de gemeente werd aangekocht. Het terrein is laag gelegen want het moet worden opgehoogd en zowel aan de oostelijke zijde als aan de westelijke zijde worden voorzien van een beschoeiing; aan beide zijden ter lengte van veertig el.

Omdat kennelijk aan de zijde van de Heerenweg een sloot is gedempt moet aldaar een houten duiker van twintig el worden gelegd, die aan de uiteinden moet worden ingesloten door de schoeiing. Na beëindiging van de bouw moet het terrein wederom op de in het bestek vereiste hoogte worden gebracht. Langs de beide sloten moet een houten hekwerk worden geplaatst en aan de voorzijde een ijzeren. Hiermede was het gehele terrein voor de school omsloten en was een schoolplein ontstaan. Deze hekwerken zijn op oude aansicht-kaarten nog duidelijk te zien.

Uit de voorgaande beschrijving blijkt, dat we te doen hebben met een volledig onbebouwd en onbegroeid laaggelegen stukje weiland. Het is niet waarschijnlijk dat op dit kampje bomen als de onderhavige plataan hebben gestaan. Er was voor de boeren geen enkele reden om op een stukje weiland een voor die tijd luxe en modieuze boom te planten. Men plantte slecht geriefhout voor eigen gebruik zoals voor het maken van gereedschap en voor brandhout. We kunnen dus gevoegelijk aannemen dat er op het laaggelegen stukje weiland voordat de school werd gebouwd geen boom heeft gestaan. Onze plataan kan derhalve op zijn vroegst zijn geplant in het najaar van 1862. Aannemende dat het plantgoed zeven a tien jaar oud was dan kunnen we de ouderdom van boom bepalen op ongeveer 140 jaar.

Symbolische voorstelling van de plataan op de herdenkingsspenning 900 jaar Wilnis

Tenslotte had Boudewijn van Leeuwen gelijk toen hij in juni 1953 beweerde dat de plataan is geplant om het schoolplein te beschaduen. Het was echter niet in het jaar 1829 maar meer dan dertig jaar later in 1862. De door hem genoemde iepbomen hebben niets met het schoolplein te maken. Zij stonden in de berm van de Heerenweg voor de gedempte sloot.

Wilnis, december 1991.

P.C. Grundmann.

HOUT-IDYLL

Jk was nog jong, 't is lang geleen
Dat'k door de groene zalen
Van't dennebos bij Vinkeveen
Met Antje liep te dwalen
Mooi Antje deed verliefd voor twee
Ze kuste zonder schromen
Speels sneed ze met een pennemes
Een hart in een der bomen.

En in dat hart heeft zij daarna
Een D en A gesneden
Een Grote D, een kleine A
Toen lachte zij tevreden
"Zolang die dikke boom blijft staan"
Bezwoeren wij elkander
"Zal onze liefde niet vergaan"
Ze trouwde ..... met een ander.

We waren jong, de tijd die doodt
Deed alles mij vergeten
Totdat ik door de kolennoed
Wat stooksel zocht voor 't eten
'k Bestelde hout en kreeg weldra
Zes blokjes voor een kwartje
Op één daarvan.....'n D ..... 'n A
Gegriffeld in een hartje.

Dat teken deed mooi Antje's beeld
Diep in mijn hart geschreven
Als door een lichte grijze mist
Weer voor mijn oog herleven
Tot ik kordaat het blokje nam
En dapper ging aan 't stoken
Zo staat nu op mijn liefdesvlam
Mijn erwtensoep te koken.

DICO VAN DER MEER

(datering ontbreekt; Th. De Schrijver)

KORT VERSLAG van de algemene ledenvergadering van 15 oktober 1991.

De opkomst voor de vergadering is bemoedigend, want naast de vijf bestuursleden konden zes en twintig leden worden begroet.

De voorzitter deelt hij mede, dat de oproep om een secretaris in De Proostkoerier succes heeft gehad. De heer P. A. van Golen uit Vinkeveen heeft zich aangemeld als kandidaat. Aangezien twee bestuursleden n. 1. de heren P. C. Grundmann en Th. De Schrijver, statutair aftredend en onmiddellijk herkiesbaar zijn worden bestuursverkeizingen gehouden. Bij acclamatie worden de heren P. C. Grundmann en Th. De Schrijver herkozen en de heer P. A. van Golen gekozen tot bestuurslid. De gekozenen nemen staande de vergadering hun bestuurslidmaatschap aan.

Het jaarverslag 1990 en de jaarrekeningen 1989 en 1990 worden na uitvoerige toelichting vastgesteld. De jaarrekening 1989 vermeldt een nadelig exploitatiesaldo van bijna f 1.950,--, hetgeen uit de nog bestaande reserve kon worden gedekt. Op 31 december 1989 beschikte de vereniging over een negatief kapitaal van f 208,54. Dankzij een aanvullend subsidie van f 2.000,-- kon het verlies over 1990 worden beperkt tot f 129,15, hetgeen het negatieve kapitaal per 31 december 1990 heeft gebracht op f 337,69.

Voorts besluit de vergadering de begroting 1992 vast te stellen overeenkomstig het ontwerp dat ter inzage heeft gelegen.

Ter sprake komt de door de gemeenteraad vastgestelde Monumentenverordening. Na uitleg omtrent de werking van deze verordening zegt het bestuur toe dat het zal trachten de vinger aan de pols te houden zodat bewaarwaardige objecten niet verdwijnen maar integendeel op de gemeentelijke monumentenlijst worden geplaatst.

De voorzitter geeft een opsomming van de binnen de vereniging werkzame werkgroepen en de personele samenstelling daarvan t. w. ;

- de redactiecommissie De Proostkoerier;
- de werkgroep documentatie;
- de werkgroep archeologie;
- de werkgroep aktiviteiten en
- de werkgroep fotografie.

In de komende tijd zal het bestuur aandacht schenken aan de ledenwerving. De voorzitter roept de leden op in familie- en kennissenkring aandacht voor de vereniging te vragen. Daarnaast zal op een gerichte wijze aan de ledenwerving worden gewerkt.

Het beleid van het bestuur is erop gericht de kwaliteit van De Proostkoerier te verbeteren. Dit geldt zowel voor de verschijningsvorm als voor de inhoud. Het is daarom noodzakelijk dat vanuit de leden meer kopij wordt geleverd.

De penningmeester vestigt de aandacht op de mogelijkheid om in het komende seizoen een cursus paleografie te volgen waardoor oude geschriften gemakkelijker kunnen worden gelezen. Bij voldoende deelname kan de cursus wellicht in het Prinsenhuis worden gegeven.

Ter afsluiting van de vergaderingen werden nog enige oude films vertoond.

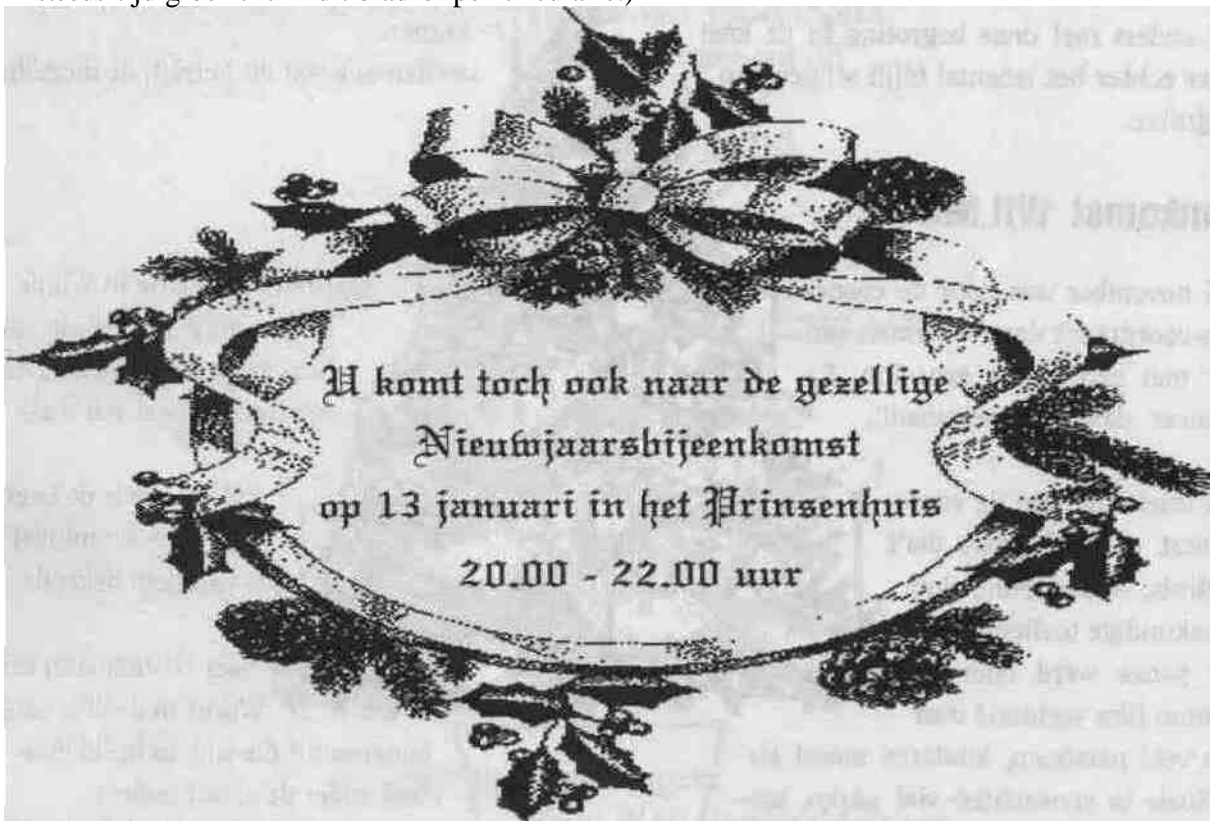
Het volledige verslag ligt in het Prinsenhuis ter inzage.

ACTIVITEITEN

Onze evenementen-werkgroep heeft voor de komende maanden het volgende voor U in petto:

1. De voordracht van Herman van Soest in Wilnis (is geweest op 25 november; zie verslag elders).
2. NIEUWJAARSBIJEENKOMST op maandag 13 januari in het PRINSENHUIS te Mijdrecht.
3. Dia-lezing over gemalen in de regio, medio februari 1992 in Mijdrecht, door dhr. R.Schwieper.
4. Medio april 1992: Vinkeveen onder de loep. Dia - lezing door dhr. P. Koster over de historie van Vinkeveen. Locatie: dorps huis De Boei, Vinkeveen.
5. Eind mei 1992; INSTUIF expositie in het Prinsenhuis of elders, mogelijk m.m.v. drs A.Rienks, aangevuld met materialen van onze eigen documentatie-afdeling.
6. Een tussentijdse excursie in het voorjaar, bijv. naar het Historisch Museum in Woerden, wordt nog bekeken.

(Wijzigingen in de volgorde of onderwerpen voorbehouden. Van elk evenement krijgen de leden steeds tijdig bericht in dit blad of per circulaire.)

STICHTING STICHTSE GESCHIEDENIS (SSG)

In vorige uitgaven van dit blad schreven wij over activiteiten van de provincie Utrecht om te komen tot een soort van tussen de verschillende historische- en aanverwante verenigingen en instellingen in de provincie (en dat zijn er ca. 50!).

Er zijn enige bijeenkomsten geweest, waarbij onze Vereniging steeds was vertegenwoordigd. Dit heeft tenslotte onlangs geleid tot de oprichting van bovengenoemde Stichting.

Het was de bedoeling dat een part-time deskundige in dienst van de Stichting zou komen, die dan de aangesloten verenigingen op historisch gebied met raad en daad terzijde zou kunnen staan. Daartoe zou de Stichting een klein buro in Utrecht moeten inrichten.

Toen alles eindelijk 'rond' leek te zijn en er voor het eerste jaar door het stichtingsbestuur een begroting van ruim f.50.000.- was gemaakt, kwam het vervelende bericht dat de Provincie op dit moment geen geld had om het door haar geïnstigeerde plan te subsidiëren.

Echter, korte tijd daarna veranderde men blijkbaar van gedachte en kreeg onze Stichting toch prioriteit, zodat het ernaar uitziet dat de zaak in 1992 kan gaan draaien. De verenigingen behoeven vooralsnog geen financiële bijdrage te verlenen (gesproken was over f. 50.- per jaar voor de kleine verenigingen en f.100.- voor de grotere).

Wij wachten de verdere ontwikkeling van dit nuttige initiatief af en houden U op de hoogte.

KERSTNUMMER

Dit kerstnummer heeft een omvang van maar liefst 38 pagina's en voor de uitvoering ervan zijn kosten noch moeite gespaard. Het bestuur hoopt dat de leden dit weten te waarderen en dat zij in de toekomst ook wat meer stof voor hun verenigingsblad zullen gaan leveren. Voor het maart-nummer hebben wij nog voldoende ruimte.

Overigens moet dat een minder dikke en ook minder dat wij anders met onze begroting in de knel Wanneer echter het ledental blijft stijgen dan heden groter.

der geïllustreerde uitgave worden, omkomen.

worden ook wat dit betreft, de mogelijkheden

Bijeenkomst WILNIS

Op 25 november was door de evenementen een dia-voordracht door Herman van binatie met een kleine expositie. Er ling (meer dan 100 personen!!), leden).

Na een inleiding door de voor- Van Soest ca. 150 fraaie dia's oud Wilnis, ondersteund door zeer deskundige toelichting.

Na de pauze werd door de oude 8mm film vertoond over waarin veel personen, kinderen zowel als men. Zoals te verwachten viel waren, spe- Wilnissers, vele tekenen van herkenning te vertoning. Er is over het gebodene nog lang nagepraat.

menten commissie in Wilnis Soest georganiseerd, in com- ". was een enorme belangstel- waaronder heel wat niet-

zitter toonde de heer over oud- en minder de van hem bekende

heer Grundmann een Wilnis in de 50er-jaren,

ouderen uit die tijd, in beeld kwa- f ciaal onder de al wat oudere horen, zowel bij de dia- als bij de film-

De tentoonstelling met aanzichtkaarten en andere documenten over Wilnis en omgeving, werd druk bekeken. Al om 19.00 uur kwamen de eerste kijkers en verder was het langs de tafels met het uitgestalde materiaal, voortdurend een drukte van belang. Er was dan ook heel veel te zien. De schitterende kaartenverzameling van de voormalige gemeente Wilnis, die van de heer Van Soest en een bloemlezing uit ons eigen documentatie materiaal, gaven een prachtig en vrijwel volledig beeld van het gebied.

Al met al een zeer interessante avond, die door de aanwezigen duidelijk werd geapprecieerd.

De evenementen commissie hoopt natuurlijk dat ook de volgende activiteiten, waarvan U elders in dit nummer een opsomming aantreft, zulk een succes zullen worden.

BESTUUR van Historische Vereniging
DE PROOSDIJLANDEN
opgericht 20 september 1984

Voorzitter:

P.C.Grundmann
Wilnis tel.: 02979-81578

Vice-Voorzitter:

L.Claassen
Mijdrecht tel.: 02979-83512

Penningmeester:

Mevr.B.van Tol-Burgers
Burg. Padmosweg 38
3648 BG Wilnis
Tel.: 02979-84213

Secretaris:

P.A. van Golen
Vinkeveen tel.: 02972-1672

POSTADRES SECRETARIAAT:

POSTBUS 65
3648 ZH WILNIS

Documentatie:

Th.De Schrijver
Tel.: 02979-84241

Archeologie/Opgravingen:

Mevr. W.M. Raadsveld-Pronk
Mijdrecht

Bankrelatie:

RABOBANK Mijdrecht
Rek.nr. 36.96.18.505
Giro bank nr. 283067

Contributie: f. 25,— per jaar